

कुशमा नगरपालिकाको वार्षिक नगर विकास योजना

आर्थिक वर्ष २०७३/०७४

कुशमा नगरपालिकाको तेस्रो नगरपरिषद्बाट स्वीकृत बजेट, नीति, योजना तथा कार्यक्रम

कुशमा नगरपालिका कार्यालय

कुशमा, पर्वत

फोन नं. ०६७-४२०१४१

कुशमा नगरपालिकाको तेश्रो नगरपरिषद्बाट पारित आ.व. २०७३/७४ को नीति, योजना, कार्यक्रम तथा बजेट बक्तव्य :

कुशमा नगरपालिकाको तेश्रो नगरपरिषद्बाट पारित आ.व. २०७३/७४ को नीति, योजना, कार्यक्रम तथा बजेट सार्वजनिकीकरण समारोहका प्रमुख अतिथि व्यवस्थापिका संसद सदस्य माननीय अर्जुन प्रसाद जोशीज्यू,

विशिष्ट अतिथि व्यवस्थापिका संसद सदस्य माननीय कल्पना चापागाईंज्यू,

पर्वत जिल्लामा क्रियाशिल सम्पूर्ण राजनीतिक दलका प्रमुख एवं प्रतिनिधिज्यूहरु,

श्रीमान प्रमुख जिल्ला अधिकारीज्यू,

श्रीमान स्थानीय विकास अधिकारीज्यू,

नगरस्तरीय सम्पूर्ण राजनीतिक दलका प्रमुख एवं प्रतिनिधिज्यूहरु,

महिला नगर समन्वय समितिका उपाध्यक्षज्यू,

अपाङ्ग नगर समन्वय समितिका उपाध्यक्षज्यू,

कुशमा नगरपालिकाका पदपूर्ति समितिका अध्यक्षज्यू,

विषयगत कार्यालयका प्रमुख एवं प्रतिनिधिज्यूहरु,

सुरक्षा निकायका प्रमुख एवं प्रतिनिधिज्यूहरु,

छिमेकी नगरपालिकाका कार्यकारी अधिकृतज्यूहरु,

पर्वत उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्षज्यू,

एकीकृत योजना तर्जुमा समितिका सदस्यज्यूहरु,

राजश्व परामर्श समितिका सदस्यज्यूहरु,

पत्रकार महासंघ पर्वतका अध्यक्ष एवं पदाधिकारीज्यूहरु,

गैरसरकारी एवं सामुदायिक संघसंस्थाका प्रमुख एवं प्रतिनिधिज्यूहरु,

नगरपालिका अन्तर्गतका साविकका गा.वि.स.का निवर्तमान अध्यक्ष एवं पदाधिकारीज्यूहरु,

कुशमा नगरस्तरीय बाल सञ्जालका अध्यक्षज्यू,
वडा नागरिक मञ्चका संयोजक एवं सदस्यज्यूहरु,
राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक एवं शैक्षिक क्षेत्रमा क्रियाशील विशिष्ट महानुभावहरु,
सञ्चारकर्मी मित्रहरु एवं सम्पूर्ण अतिथिज्यूहरु,
कर्मचारी मित्रहरु एवं

उपस्थित सम्पूर्ण नगरबासी दाजुभाई तथा दिदिबहिनीहरु ।

सर्वप्रथम मुलुकमा लोकतन्त्र, राष्ट्रहित र अग्रगामी परिवर्तनका लागि नेपाली जनताले पटक पटक गर्दै आएका सशस्त्र संघर्ष, त्याग र बलिदानको गौरवपूर्ण इतिहासलाई स्मरण गर्दै नेपालभूमिको उन्नति र प्रगतिका खातिर जीवन उत्सर्ग गर्ने ज्ञात अज्ञात शहिदहरुप्रति हार्दिक श्रद्धान्जलि अर्पण एवं उच्च सम्मान प्रकट गर्न चाहन्छु । शहिदहरुको सपना र मार्गदर्शन बमोजिम नेपाललाई उन्नतिको शिखरमा पुऱ्याउने उत्कट इच्छालाई कार्यरुपमा उतार्न सदा प्रयत्नशील रहँदै “सवैको रहर, समृद्ध कुशमा नगर” भन्ने नारालाई साकार तुल्याउन हामी सवैलाई प्रेरणा मिलोस भन्ने अपेक्षा प्रकट गर्दछु ।

साथै यस कुशमा नगरपालिकाको तेश्रो नगरपरिषद् सार्वजनिकीकरण समारोहमा उपस्थित भई यस समारोहको गरिमा बढाइदिनुहुने प्रमुख अतिथिज्यू, विशिष्ट अतिथिज्यू, अतिथिज्यूहरु, सम्पूर्ण महानुभावहरुप्रति हार्दिक स्वागत एवं सम्मान व्यक्त गर्दछु ।

धवलागिरी अञ्चलको मुख्य ढोकामा अवस्थित प्राकृतिक सुन्दरताले भरीपूर्ण नेपालकै अग्लो भोलुङ्गे पुल, प्रसिद्ध गुप्तेश्वर गुफा, मोदीखोला र कालीगण्डकीको संगमस्थलमा अवस्थित समग्र जिल्लाको आर्थिक, सामाजिक, धार्मिक एवं पर्यटकीय दृष्टिले महत्वपूर्ण केन्द्रको रुपमा रहेको यस कुशमा नगरपालिकाको तेश्रो नगरपरिषद मार्फत आ.व. २०७३/७४ को वार्षिक नीति, योजना, बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा मलाई अत्यन्तै खुसी लागेको छ ।

आदरणीय महानुभावहरु,

प्रस्तुत नीति, योजना, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा निम्नलिखित विषयहरुलाई मार्गदर्शनको रुपमा लिएको छु ।

✓ नेपालको संविधान,

- ✓ चालु त्रिवर्षीय योजनाले निर्दिष्ट गरेका लक्ष्य र उद्देश्यहरु,
- ✓ संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयको बजेट सिलिङ्ग र मार्गदर्शन,
- ✓ स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन र नियमका व्यवस्थाहरु,
- ✓ स्थानीय निकाय श्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०६९,
- ✓ सहभागितात्मक र समावेशी योजना तर्जुमा प्रक्रियाद्वारा छनौट भई आएका योजना तथा कार्यक्रमहरु,
- ✓ वडा नागरिक मञ्च एवं वडाभेलाबाट सिफारिस भई आएका योजना तथा कार्यक्रमहरु,
- ✓ स्थलगत रुपमा गरिने योजनाहरुको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षणबाट प्राप्त सिकाई,
- ✓ विगतका समिक्षा तथा कार्यानुभवबाट प्राप्त पृष्ठपोषणहरु ।

प्रस्तुत नीति, योजना, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमाको क्रममा सार्वभौमसत्ता सम्पन्न जनताको अधिकार, छनौटको अवसर र आवाजको सम्मान गर्दै निर्धारित बजेट सिलिङ्ग भित्र रहेर वडा भेलाबाट पारित भई आएका योजनाहरुलाई हुवहु एकीकृत योजना तर्जुमा समित एवं नगरबोर्ड हुँदै नगरपरिषद्बाट पासहुने व्यवस्था मिलाएको छु । यद्यपि लक्षित वर्गतर्फको सन्दर्भमा कतिपय वडा भेलाबाट बजेट सिलिङ्गलाई आधार मानी ठोसरुपमा कार्यक्रम प्रस्ताव हुन नसकेको हुँदा वडावासी जनताले नै प्राथमिकतामा राखेका कार्यक्रमहरुलाई उनिहरुकै सहभागितामा निर्णय हुने गरी प्रस्तावित कार्यक्रम तयार गरेको छु ।

हामीले अवलम्बन गरेको योजना अभ्यासका सवल पक्षहरुको सवलीकरण र दुर्बल पक्षहरुको न्यूनीकरण गर्दै समग्र योजना प्रक्रियामा मितव्ययीता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता हासिल गर्न निरन्तर सुधारको विधिलाई आत्मसात गर्दै स्थानीय स्वशासनको मान्यतालाई कार्यरुपमा उतार्नु आजको प्रमुख आवश्यकता हो । यस सन्दर्भमा योजना प्रक्रियामा स्थानीय जनताको अपेक्षित सहभागिता हुन नसक्नु, स्थानीय निकायहरु जनप्रतिनिधिविहिन अवस्थामा रहनु, लक्षित वर्गको अपेक्षित सहभागितामा भन्ने कमी, श्रोत र साधनको अपर्याप्तता लगायतका विविध चुनौतिहरु समेत विद्यमान रहेका छन् । यी चुनौतिहरुको कुशल ढंगले सामना गर्दै कुशमा नगरपालिकालाई समृद्धिको दिशातर्फ डोच्याउन सामाजिक परिचालन, सामुदायिक विकास एवं सहभागितामूलक विकासको ढाँचालाई प्राथमिकता र प्रश्रय दिइएको व्यहोरा समेत अवगत गराउन चाहन्छु ।

यस सार्वजनिकीकरण समारोहका प्रमुख अतिथिज्यू, विशिष्ट अतिथिज्यू एवं उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरु,

स्थानीय समस्या, अवसर सम्भावना र चुनौतिबारे स्थानीय जनताभन्दा अरु कोहि विज्ञ हुन सक्दैन । विकेन्द्रीकरणको यही मूलभूत मान्यतालाई आत्मसात गर्दै पारदर्शिता, उत्तरदायित्व, स्थानीय शासन एवं सुशासनलाई मजबुत बनाउन तपाईं हामी सबैको भूमिका प्रवल रहनेमा कुनै शंका छैन । यही भूमिकालाई बढोत्तरी गर्दै प्रस्तुत नीति, कार्यक्रम तथा बजेटको कार्यान्वयनबाट नगरपालिकाले लक्षित गरेका उद्देश्यहरु हासिल गर्नुका साथै राष्ट्रिय लक्ष्य हासिल गर्न समेत टेवा पुग्न जाने विश्वास लिएको छु ।

उपस्थित आदरणीय महानुभावहरु,

सर्वप्रथम म गत आ.व. ०७१/०७२ को यथार्थ खर्च सहित हाल सम्म हासिल गरेका उपलब्धीहरुको संक्षेपीकरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु । गत आर्थिक वर्ष ०७१/०७२ मा केन्द्रीय चालु अनुदान रु ५४ लाख ९० हजार, स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रमतर्फ रु ७१ लाख १८ हजार, सामाजिक सुरक्षा भत्ता वापत रु २४ लाख ६ हजार, आन्तरिक श्रोतमध्येको चालु खर्चतर्फ रु ३४ लाख ९२ हजार ५ सय, विनियोजन गरिएकोमा केन्द्रीय चालु अनुदान तर्फ रु ५४ लाख ९० हजार, स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम तर्फ रु ५८ लाख ८४ हजार ४ सय, सामाजिक सुरक्षा भत्तातर्फ २३ लाख ९८ हजार, आन्तरिक चालुतर्फ रु २९ लाख ९६ हजार ३ सय २० रुपैया सहित कुल चालु बजेट रु १ करोड ६७ लाख ६८ हजार ७ सय २० रुपैया खर्च भएको छ । त्यसैगरी केन्द्रीय पूँजीगत अनुदान रु ४ करोड ४० लाख ४९ हजार, आन्तरिक पूँजीगत तर्फ रु १ करोड ४ लाख ७७ हजार ५ सय, जिल्ला विकास समिति पर्वतबाट प्राप्त विभिन्न योजनाहरुको अनुदान रकम रु १८ लाख ६८ हजार ३ सय ७६ रुपैया, गत आ.व.को भुक्तानी बाँकी रु २३ लाख ८४ हजार ८ सय ५६ रुपैया २६ पैसा मध्ये केन्द्रीय पूँजीगत अनुदानतर्फ रु ३ करोड ४२ लाख ३२ हजार ५ सय १४ रुपैया, आन्तरिक पूँजीगततर्फ रु ५२ लाख ३७ हजार ८ सय ४१ रुपैया, गत आ.व. को भुक्तानी बाँकी तर्फ रु २३ लाख ८३ हजार ९५ रुपैया, जि.वि.स.बाट प्राप्त विभिन्न योजनाको अनुदान रु १८ लाख ७ सय २० रुपैया गरी जम्मा पूँजीगत बजेट रु ४ करोड ३६ लाख ५४ हजार १ सय ७० रुपैया खर्च भएको छ ।

आ.व. २०७१/७२ को कुल आन्तरिक आय रु १ करोड ३९ लाख ७० हजार प्रक्षेपण गरिएकोमा जम्मा रु ८२ लाख ७५ हजार ४५ रुपैया ७२ पैसा संकलन भएको छ । जसमा गत आ.व. को मौज्जात रु ३९ लाख ३९ हजार ४३ रुपैया २९ पैसा समेत गरी जम्मा आन्तरिक आय रु १ करोड २२ लाख १४ हजार ८९ रुपैया कायम भएको छ । प्रस्तुत आन्तरिक आयमध्ये १ करोड ५ लाख ७६ हजार ३९ रुपैया मूलकोषबाट चालु तथा पूँजीगत

खर्चमा स्थानान्तरण भई गत आ.व. को कुल आम्दानीमध्ये रु १८ हजार २ सय ३५ नगद मौज्दात र १६ लाख २३ हजार ८ सय १४ रुपैया ७८ पैसा मूल कोषखातामा नै बाँकी रहेको गरी जम्मा रु १६ लाख ४२ हजार ५० रुपैया चालु आ.व. को लागी मौज्दात बाँकी रहेको छ ।

चालु आ.व. २०७२/७३ मा चालुखर्च तर्फ केन्द्रीय चालु अनुदान रु ४६ लाख, आन्तरिक चालु खर्च रु ५० लाख, स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रमतर्फ रु ७२ लाख, सामाजिक सुरक्षातर्फ रु २ करोड ७३ लाख ५४ हजार गरी जम्मा रु ४ करोड ४१ लाख ५४ हजार विनियोजित बजेटमध्ये मंसिर मसान्त सम्ममा केन्द्रीय चालु अनुदानतर्फ रु २२ लाख ५६ हजार ८१ रुपैया, आन्तरिक चालुतर्फ रु ८ लाख १४ हजार ४२ रुपैया, स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रमतर्फ रु ७ लाख ४५ हजार, सामाजिक सुरक्षा तर्फ रु ९० लाख ९९ हजार २ सय गरी जम्मा चालु बजेट रु १ करोड २९ लाख १४ हजार ३ सय २३ खर्च भैसकेको छ । त्यसैगरी चालु आ.व. २०७२/७३ मा पूँजीगत खर्चतर्फ केन्द्रीय पूँजीगत अनुदान रु १ करोड ७८ लाख ४८ हजार, आन्तरिकतर्फ रु १ करोड ५० लाख, जि.वि.स. अनुदान रु २५ लाख, स्थानीय विकास शुल्क कोषतर्फ रु ८७ लाख ४३ हजार गरी जम्मा रु ४ करोड ४० लाख ९१ हजार विनियोजनमध्ये मंसिर मसान्तसम्म पूँजीगत केन्द्रीय अनुदानतर्फ रु ५७ हजार, आन्तरिक पूँजीगततर्फ रु १४ लाख ७ हजार ५ सय ४३ रुपैया, जि.वि.स. अनुदान रु ५० हजार गरी जम्मा रु १५ लाख १४ हजार ५ सय ४३ रुपैया खर्च भएको छ ।

भौतिक पूर्वाधार निर्माणतर्फ जम्मा ५३ वटा सडक योजनाहरु सम्पन्न भएका छन् । जसमध्ये ६ कि.मी. नयाँ ट्रयाक खोलिएको, १० कि.मी. ग्रावेल सडक निर्माण, ३५० मीटर पक्की नाली निर्माण, ४.५ कि.मी. कच्ची नाली निर्माण, ७८ मिटर ढलान सडक निर्माण सम्पन्न भएको छ । खानेपानीतर्फ १९ वटा योजना सम्पन्न गरी जम्मा ६०० घरधुरी लाभान्वित भएका छन् । सिंचाईतर्फ २१ वटा योजना सम्पन्न भएका छन् । त्यसैगरी १७ वटा विद्यालय भवन तथा खेलमैदान सुधार योजना र प्रवर्द्धनात्मकतर्फ २४ वटा योजना सम्पन्न भएका छन् ।

उद्योग वाणिज्य संघसँगको साभेदारीमा २५ वटा सि.सी.टि.भी. जडान तथा व्यवस्थापन कार्यगरी कुश्मा बजारको सुरक्षा व्यवस्थालाई मजबुत र प्रभावकारी बनाइएको छ । विद्यार्थीहरुको सर्वतोमुखी विकासका लागि शैक्षिक सामाग्री वितरण कार्यलाई निरन्तरता

दिइएको छ । कुश्मा नगरपालिकालाई पूर्ण खोप सुनिश्चिततायुक्त नगरपालिका बनाउन गत. आ.व. २०७१/७२ मा यस न.पा. का वडा नं. ६,७, १५ र १६ लाई पूर्ण खोप सुनिश्चिततायुक्त वडा घोषणा गर्ने काम सम्पन्न भइसकेको छ । सुरक्षित मातृत्वको प्रवर्द्धनका निम्ति नगरपालिका अन्तर्गतका विभिन्न वडाहरुमा महिला स्वास्थ्य शिविर राख्ने तथा वर्थिङ्ग सेन्टर प्रवर्द्धनसम्बन्धी काम सम्पन्न गरिएको छ । कुश्मा बजारको फोहोरमैला प्रभावकारी ढंगबाट व्यवस्थापन गर्नका लागि १ थान कम्प्याक्टर खरिद गरिसकिएको छ । आगालागि नियन्त्रणका लागि १ थान दमकल खरिद गरी जिल्ला प्रहरी कार्यालय, सशस्त्र प्रहरी बल चण्डिका गण र कुश्मा नगरपालिकाको समन्वयमा सञ्चालनमा ल्याइएको छ । बान्द्रेविणी बसपार्कको सुधार एवं मर्मतको कार्य सम्पन्न गरिएको छ । कुश्मा नगरपालिकामा भएको जनशक्तिको अभावलाई हल गर्न पदपूर्तिको प्रक्रिया अगाडी बढाई लिखित परिक्षा समेत सम्पन्न गरि लिखित परिक्षाको नतिजा प्रकाशनको तयारी कार्य अगाडी बढीरहेको छ ।

कार्यालयका महत्वपूर्ण सूचनाहरुको आम नगरवासीहरुमा सहज पहुँचका लागि नगरपालिकाको आफ्नै वेभसाइट निर्माण भई सञ्चालनमा आइसकेको छ । नगरपालिका कार्यालयमा प्राप्त हुने आम्दानी तथा खर्चको प्रभावकारी व्यवस्थापन तथा वैज्ञानिक लेखांकनका लागि Billing Software install गरी कम्प्युटरबाट नै बील जारी गर्ने प्रणालीको शुरुवात गरिएको छ । अब म क्षेत्रगत तथा विषयगत रुपमा अवलम्बन गर्न लागिएका नीतिहरु प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

क) शहरी विकास तथा भौतिक पूर्वाधार नीति:

- १) सहभागितात्मक योजना तर्जुमाको चरणहरु पूरा गरी आएका सडक, खानेपानी, सिंचाई, तटबन्धन, भवन लगायतका भौतिक पूर्वाधार योजनाहरु बजेटको सीमा र परिधिभित्र रही प्राथमिकताको आधारमा निर्माण तथा संचालन गरिनेछ ।
- २) सडक निर्माण र स्तरोन्नती गर्दा नगरक्षेत्रभित्रका मुख्य सडकहरुको पहिचान गरी सोही बमोजिम रकम विनियोजन गरिनुका साथै भईरहेका सडकहरुको स्तरोन्नती र मर्मत सम्भारमा जोड दिईनेछ ।
- ३) नगरयातायात गुरुयोजना, शहरी गरिवी न्यूनीकरण योजना, व्यवस्थित बस्ती विकास योजना, भूउपयोग योजना साथै नगरको समग्र नगर विकास योजना तयार गरी कार्यान्वयन तर्फ आवश्यक पहल गरिनेछ । यस कार्यको लागि शहरी विकास मन्त्रालय तथा शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागको सहयोगको लागि अनुरोध गरिनेछ ।

- ४) जनसहभागिता एवं लागत सहभागिता बढी हुने क्षेत्रका योजना तथा कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिईने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ५) "सबैको रहर : समृद्ध कुश्मा नगर" को मूल अभियानलाई सफल पार्न शहरी विकास र छुट्टै पहिचान भल्कने भौतिक पूर्वाधार विकासमा जोड दिइनेछ ।
- ६) नगरपालिका क्षेत्रभित्र खानेपानीको सहज पहुँचका लागि भैइरहेको आयोजनाहरु तथा खानेपानीका श्रोतहरुको सहभागितात्मक रूपमा संरक्षण गरी खानेपानीको सहज आपूर्ति गरिनेछ ।
- ७) नगर क्षेत्रमा सम्पन्न भैसकेको भौतिक संरचना, सडक खानेपानी, विद्युत सिंचाई को निरन्तर संचालन कार्यको लागि आवश्यक मर्मत संभार कोषको व्यवस्था गरिनेछ, र नगरपालिकाको बजेटबाट संचालन गर्न नसकिने आयोजनाहरुको लागि जिल्लास्तर, दातृ निकाय र केन्द्रीयस्तरबाट संचालन गर्नका लागि अनुरोध गर्दै सम्बन्धित निकायहरूसंग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
- ८) यस नगर क्षेत्रभित्रका कालीगण्डकी, मोदी नदी, मल्यांगदी, दमाहा खोला, तमादी, चिन्नेखोला, खहरे खोला, रिठे, फाप्रे, सुन्दरे, जहरे खोला , आम्बोट समेतका खोलाहरुबाट भएको जग्गा कटानलाई संरक्षण गर्न तटबन्धनका लागि सम्बन्धित निकायमा आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- ९) नगरको मुख्य बजार (डाउनटाउन) तथा अन्य केन्द्रहरुका निर्माणलाई व्यवस्थित गर्न शहरी विकास मन्त्रालयको सहयोग लिइ कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरिनेछ । साथै भौगोलिक सूचना प्रणालीद्वारा नगर क्षेत्रका श्रोतहरुको नक्शाडकन गरिने छ ।
- १०) आर्थिक सामाजिक एवं भौतिक पूर्वाधार अन्तर्गत विनियोजन भएको रकम वाट रु. ५ लाख भन्दा कम लागतका कार्यक्रम वा आयोजना छनोट नगर्ने स्थानीय निकाय श्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०६९ मा भएको व्यवस्थालाई जनमानसमा आत्मसात गराउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- ११) नगर क्षेत्र भित्र भौतिक पूर्वाधारहरु निर्माण गर्दा त्यसले वातावरणीय तथा प्राकृतिक स्रोतहरुमा पार्न सक्ने असरलाई पहिचान गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- १२) खानेपानी, सडक, ढल विद्युत लगायतका संरचनाहरु निर्माण गर्दा समन्वयात्मक ढंगले एकिकृत एवं योजनावद्ध पद्धति अवलम्बन गरिने छ ।
- १३) योजना तर्जुमा कार्यान्वयन, अनुगमन, मुल्याङ्कन समेतको समग्र योजना चक्रमा विषयगत कार्यालयहरु सँग समन्वय गरिने छ ।

- १४) कुशमा रिडरोडको ट्रयाक खोल्ने काम सम्पन्न गरी कमश स्तरोन्नोती गरिने छ ।
- १५) नगर क्षेत्र भित्र वन्ने भवनहरुको नक्सापास प्रकृत्यालाई ब्यवस्थित गर्न बाटोको मापदण्ड तर्जुमा गरी एकिकृत नक्सापास कार्यविधि लागु गरिनेछ ।
- १६) बस्ती विकास, शहरी योजना तथा भवन निर्माण मापदण्ड, २०७२ को प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ । भुकम्पीय जोखिम न्यूनीकरणका लागि आवश्यक कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- १७) पर्वत उद्योग बाणिज्य संघ सँगको साभेदारीमा सि.सि.टि.भी. जडान तथा ब्यवस्थापन कार्यलाई निरन्तरता दिई थप विस्तार गर्नका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

ख) कृषि तथा सहकारी नीति :

- १) नगरपालिकाका केही वडाहरुमा ब्यवसायिक पशुपालन (बाखापालन, गाईपालन) नमूनाको रुपमा विकास भै रहेकोले यस्ता कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिदै अन्य वडाहरुमा समेत यसलाई विस्तार गरिनेछ ।
- २) फलफूल तथा तरकारी खेतीको लागि नगरपालिका अन्तर्गतका पाङ, पकुवा, कटुवाचौपारी, शिवालय विशेष पकेट क्षेत्र भएकोले त्यसक्षेत्रमा संचालित कार्यक्रमहरुमा निरन्तरता दिदै अन्य सम्भाव्य वडाहरुमा समेत व्यावसायिक फलफूल तथा तरकारी खेती प्रवर्द्धन गर्न कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- ३) कृषि उत्पादन र उत्पादकत्व अभिवृद्धि गर्न सिंचाई महत्वपूर्ण माध्यम भएकोले कृषि सिंचाईका योजनाहरु संचालनका लागि प्राथमिकता दिइनेछ ।
- ४) समाजमा सहकारीताको विकास गराई समुदायमा आधारित सहकारी संस्था एवं सहकारी उद्यमको विकासको लागि विशेषगरी महिला तथा युवा वर्गलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- ५) नगरक्षेत्रभित्र उत्कृष्ट कार्य गर्ने कृषक समुह / कृषि सहकारीलाई पुरस्कृत गर्ने नीति लिइनेछ । यस न.पा.को वडा नं. १० मा निर्माणाधीन कृषि उपज संकलन केन्द्रलाई क्षेत्रीय हाट बजारको रुपमा विकास गर्न साभेदारी मार्फत कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- ६) पशुजन्य बजारको प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- ७) नगरवासीहरुलाई स्वच्छ, स्वस्थकर मासुजन्य बस्तु उपलब्ध गराउन ब्यवस्थित पशु वधशाला स्थापना गर्न पूर्वाधार विकासमा जोड दिइने छ ।

द) पशुजन्य वजारको प्रवर्द्धन गर्न जिल्ला पशुसेवा कार्यालय सँग साभेदारीमा कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

ग) शिक्षा, पर्यटन, युवा तथा खेलकुद र संस्कृतिसम्बन्धी नीति:

१) नगरपालिकालाई शैक्षिक केन्द्रको रूपमा विकास गर्ने गरी शैक्षिक क्रियाकलापहरु संचालन गर्न जिल्ला शिक्षा कार्यालयसँग साभेदारीमा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

२) नगरक्षेत्रभित्र सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययन गरी एस.एल.सी. परीक्षामा उत्कृष्ट हुने छात्र/छात्रालाई पुरस्कृत एवं सम्मान गरिनेछ ।

३) नगरपालिका क्षेत्रभित्रका महत्वपूर्ण धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रको संरक्षण तथा विकास गर्नको लागि छुट्टै गुरुयोजना तयार गरि सोही बमोजिम कार्यक्रमहरु संचालन गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।

४) नगरक्षेत्रमा खेलकुदको विकास एवं प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरु संचालनका लागि जिल्ला खेलकुद विकास समितिसँग आवश्यक सहकार्य र साभेदारीमा कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

५) स्थानीयस्तरमा युवा रोजगारमूलक कार्यक्रम संचालनका लागि स्थानीय सेवा प्रदायक संस्थाहरूसँग सहकार्य गरिनेछ ।

६) नगरक्षेत्रभित्र परम्परादेखि संचालन हुँदै आएका मौलिक महत्व र पहिचान भल्कने कला संस्कृतिहरुको संरक्षण एवं सम्बर्द्धन गरिनेछ ।

७) नगरक्षेत्रमा पर्यटन प्रवर्द्धनको लागि च्याफ्टिङ्ग, होमस्टे, वन्जिजम्पिङ्ग, प्याराग्लाइडिङ्ग जस्ता कृयाकलाप संचालनमा जोड दिइने छ ।

द) नगरपालिका क्षेत्रलाई आधारभुत अनिवार्य शिक्षाको सुनिश्चितता भएको क्षेत्र घोषणा गर्न पहल गरिनेछ ।

९) यस नगरपालिका भित्र रहेका धार्मिक तथा पर्यटकिय क्षेत्रको लगत तयार गरि संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गरिनेछ ।

घ) आर्थिक प्रशासन तथा राजश्व परिचालन नीति:

१) समग्र आर्थिक प्रशासन (बजेट, लेखा व्यवस्थापन, लेखापरीक्षण) लाई सवल, सक्षम, मितव्ययी, उत्तरदायी, प्रभावकारी र नतिजामुखी तुल्याउन आवश्यक प्रयासहरु गरिनेछ ।

२) नगरपालिकाको आन्तरिक श्रोतलाई प्रभावकारीरूपमा बृद्धि गर्दै जाने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

- ३) लेखा प्रणालीलाई विद्युतीय प्रणाली मार्फत व्यवस्थित गरिनेछ ।
- ४) सबै व्यवसायिहरूलाई करको दायरामा ल्याउन उनीहरूलाई व्यवसायिक फर्म दर्ता र नविकरण गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ । नगरक्षेत्रभित्र सञ्चालित व्यवसायहरूको लगत तयार गरी अद्यावधिक गर्दै लगिनेछ ।
- ५) आगामी आ.व. २०७३/७४ देखी एकीकृत सम्पत्ति कर लागु गर्न आवश्यक तयारी चालु आ.व. २०७२/७३ मा नै पुरा गरिनेछ ।

ड) सामाजिक विकाससम्बन्धी नीति:

- १) सबै जातजातिका अति विपन्न महिला, आदिवासी, दलित, अपांग, मुस्लिमलाई विकासका हरेक क्रियाकलापहरूमा सहभागी गराई क्षमता विकास र सशक्तिकरणमा जोड दिइनेछ ।
- २) लैङ्गिक विकासका लागि समानुपातिक व्यवहार, लैगिङ्ग बजेट र सशक्तिकरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ३) अन्तर्राष्ट्रिय बाल अधिकारसम्बन्धी महासन्धि एवं राष्ट्रिय नीतिहरूले समेत निर्दिष्ट गरेका बालबालिकाको बाँच्न पाउने अधिकार, संरक्षणको अधिकार, विकासको अधिकार र सहभागिताको अधिकारलाई स्थानीय स्तरमा प्रवर्द्धन गर्दै लगिनेछ ।
- ४) बालमैत्री नगरपालिका स्थापनाका लागि बालबालिकासम्बन्धी क्रियाकलाप सघन रुपमा संचालन गरिनेछ । बालक्लबहरूको संस्थागत विकास र विस्तारका लागि विविध कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- ५) विपन्न, दलित, आदिवासी/जनजाति, मुस्लिम, अपांगता भएका व्यक्तिहरूको हक अधिकार प्रवर्द्धनका लागि विकास निर्माण प्रकृत्यामा समावेशीकरणयुक्त सहभागिता सुनिश्चित गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- ६) दलित, आदिवासी/जनजाति वर्गहरूको परम्परागत सीप विकास, भाषा संस्कृतिको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्दै सामाजिक विकासमा सहयोग पुऱ्याउने नीति लिइनेछ ।
- ७) अपांगता भएका व्यक्तिहरूको सामाजिक पहिचान कायम राख्दै आर्थिक, सामाजिक विकासमा सहयोग, सम्बृद्धि र विकासका लागि यथोचित बजेट विनियोजित गरिनेछ ।
- ८) नगरपालिका कार्यालयमा एक लैङ्गिक डेस्कको स्थापना गरी एक सम्पर्क व्यक्ति (फोकल पर्सन) समेत तोकिनेछ ।
- ९) असहाय, अपहेलित तिरस्कृत बालबालिका तथा महिलाको संरक्षणको लागि स्थापित विशेष कोषको सञ्चालनलाई प्रभावकारी तुल्याइनेछ ।

१०) नगरक्षेत्र भित्र जेष्ठ नागरिक हेरचाह केन्द्र, बाल अनाथालय साथै सुरक्षित महिला आवास गृह निर्माणका लागि संभाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।

च) संचार क्षेत्र एवं पत्रकारिता विकास नीति:

१) नगरक्षेत्र भित्रका सामुदायिक रेडियोहरुको संस्थागत विकास गर्न आवश्यक सहयोग गरिनेछ ।

२) स्थानीय पत्रपत्रिका, स्थानीय एफ. एम. रेडियो एवं स्थानीय टेलिभिजनमार्फत नगरका गतिविधिहरु, प्रकाशन, एवं प्रसारण गरिनेछ ।

३) संचार तथा पत्रकारिताको विकास अभिवृद्धि गर्न आवश्यक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

छ) सार्वजनिक-निजी साभेदारी नीति:

१) मासु पसल सुधार, डेरी पसल, पशु वधस्थल र पशु वधशाला निर्माण जस्ता कार्यक्रमहरु साभेदारी गरी संचालन गरिनेछ ।

२) नगरक्षेत्रभित्र मनोरञ्जन पार्क, पुस्तकालय आदि निर्माण एवं संचालन गर्न जिल्ला उद्योग वाणिज्य संघसंग साभेदारीको मोडल तय गरी आवश्यक कार्य प्रकृया अगाडि बढाईनेछ ।

३) फोहरमैला तथा सरसफाइ व्यवस्थापनको कार्यलाई सार्वजनिक-निजी साभेदारीमा संचालन गरिनेछ ।

४) हाल सञ्चालित कुश्मा बजार सरसफाई अभियान, २०७२ लाई थप प्रभावकारी बनाउन सरकारी, गैरसरकारी, निजी एवं सामुदायिक संस्थाहरुबीच आवश्यक समन्वय गरिनेछ । यो अभियानलाई नगरपालिकाका अन्य वडाहरुमा समेत विस्तार गर्दै लगिनेछ ।

५) जिल्लास्थित उद्योग वाणिज्य संघसंग संभावित विकासका क्षेत्रहरुको पहिचान गरी साभेदारीलाई प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिईनेछ ।

ज) सुशासन प्रवर्द्धन तथा संगठन विकास नीति:

१) नगरपालिकाको प्रशासनिक तथा सांगठनिक संरचना र संस्थागत प्रणालीलाई चुस्त/दुरुस्त, विश्वसनीय, क्षमतायुक्त र प्रभावकारी बनाइनेछ ।

२) नगरपालिकाको वेभसाइटलाई थप व्यवस्थित गरी जनताको सूसुचित हुन पाउने हकलाई व्यवहारमा अवलम्बन गरिनेछ । सूचनाको हकको प्रत्याभूतिका लागि सामाजिक सञ्जालहरुको प्रयोगलाई समेत बढावा दिइनेछ ।

- ३) सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षणलाई अनिवार्यरूपमा अवलम्बन गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा विशेष जोड दिइनेछ ।
- ४) नगरपालिकाको संस्थागत क्षमता वृद्धिका लागि भौतिक पूर्वाधार विकास तथा अभिलेख प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।
- ५) उत्कृष्ट कार्य गर्ने कर्मचारी, करदाता, उपभोक्ता समिति, पत्रकार, टोल विकास समितिलाई पुरस्कृत गर्ने पद्धतिको अवलम्बन गरिनेछ ।

भ) सामाजिक परिचालन तथा टोल विकास नीति:

- १) टोल विकास तथा सामुदायिक संघ/संस्थाहरुको सहयोग, समन्वय र सक्रियतामा सामुदायिक विकासका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- २) नगरपालिकाका सबै वडाहरुमा सामाजिक परिचालनका कार्यक्रमहरु मार्फत सामाजिक सचेतना अभिवृद्धि गर्दै सबै वर्ग र क्षेत्रको सहभागिता वढाइनेछ ।
- ३) सामाजिक परिचालनका लागि गैर सरकारी संस्था सामुदायिक संस्था स्थानीय आमा समूह, साथै महिला समूह र बालक्लबलाई परिचालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- ५) नगरपालिका क्षेत्रभित्र टोल विकास समितिहरु गठन गरी तिनीहरुमार्फत फोहोरमैला व्यवस्थापन, टोलको समग्र विकास र सामाजिक परिचालनमा योगदान पुऱ्याइनेछ ।

ज) वन उद्योग र वातावरण नीति :

- १) सामुदायिक वन क्षेत्रको संरक्षण र सम्बर्द्धनकोलागि जिल्ला वन कार्यालयसंग साभोदारीमा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- २) वातावरण मैत्री स्थानिय शासनको प्रारूपमा उल्लेखित सूचकहरुको उपलब्धिको लागि तदनुरूप कार्यक्रमरु संचालन गरिनेछ ।
- ३) लघु घरेलु तथा साना उद्योगको प्रवर्द्धनको लागि स्थानिय स्तरमा उपलब्ध स्रोत तथा साधनको प्रयोगमा जोड दिइनेछ ।
- ४) परम्परागत सीपमा आधारित उद्यमलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- ५) दर्ता नभई संचालनमा रहेका उद्योग तथा व्यवसायलाई करको दायरामा ल्याइनेछ ।
- ६) लोपोन्मुख जडिवुटी तथा वन्यजन्तु संरक्षणका लागि विशेष पहल गरिनेछ ।
- ७) यस नगरपालिकालाई स्वच्छ, सफा सुन्दर राखी यस नगरको फरक पहिचान गराउनका लागि हरित नगर (Green City) को अवधारणलाई कार्यान्वयन गर्न आवश्यक अध्ययन गरी कार्ययोजना निर्माण गरिनेछ ।

ट) स्वास्थ्य तथा सरसफाइ नीति:

- १) सरसफाइमा यस नगरलाई नमूना नगरको रूपमा विकास गरिनेछ । नगरभित्र सृजित फोहर व्यवस्थापनको लागि घरघरमै फोहरको व्यवस्थापन गर्न समुदायको परिचालनमा जोड दिइनेछ ।
- ३) नगरको फोहर व्यवस्थापनको लागि ल्याण्डफिल साईटको निर्माणको लागि जग्गा प्राप्त र वातावरणीय अध्ययनको कार्य अगाडि बढाइनेछ ।
- ४) नगरक्षेत्रमा पोलिथिन भोलाको प्रयोगलाई निरुत्साहित गर्दै प्लाष्टिक भोलामुक्त नगरपालिका घोषणा गर्न कार्ययोजना निर्माण गरिनेछ ।
- ५) नगरक्षेत्रको मुख्य बजार क्षेत्र र चोकमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण गरी सार्वजनिक निजी साभेदारी मार्फत संचालन एवं व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- ६) स्वास्थ्य र सरसफाइ सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गरी HIV/AIDS, लागुपदार्थ तथा दुर्व्यसनी नियन्त्रण र हेरचाहको लागि विभिन्न स्वास्थ्य संस्थाहरुको सहयोग, समन्वय र साभेदारी गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ७) नगरपालिकाभित्र संचालित ठूला आयोजनाहरुको निर्माणमा वातावरणीय प्रभाव मुल्याङकन र Bio- Engineering को प्रविधि अवलम्बन गरिनेछ ।
- ८) नगरपालिकालाई पुर्ण खोप न.पा. घोषणा गरिने छ ।

ठ) अन्य विविध क्षेत्र:

- १) नगरपालिका क्षेत्रभित्र आकस्मिक रूपमा पर्न सक्ने विपदमा एवं राहतको लागि विपद्उद्धार कोषको प्रभावकारी संचालन गरिनेछ ।
- २) नगरको समग्र आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक र पर्यटकीय संभावनाहरुको विकास र विस्तार गर्नको लागि नगरपालिका संघ, क्षेत्रीय अध्ययन केन्द्र जस्ता निकायहरुको उपयोग गर्दै राष्ट्रिय एवं अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा समान प्रकृतिका स्थानीय निकायहरूसँग भगिनी सम्बन्ध कायम गर्ने र त्यस्ता फोरमहरुलाई नगरको विकासको लागि उपयोग गर्ने नीति लिईनेछ ।
- ३) नगरक्षेत्रभित्र विद्युत सेवा नियमित एवं व्यवस्थित गर्नका लागि आवश्यक समन्वय गरिनेछ ।
- ४) विभिन्न सेवा सुविधाको लागि सदरमुकाममा केन्द्रीत भै अस्थायी वसोवास गर्ने महिलाको लागि उत्पादनमुलक आय आर्जनका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- ५) विकास निर्माण कार्यमा नगरक्षेत्रको शान्ति, सुव्यवस्था र अमनचयन एक महत्वपूर्ण आयाम भएकोले यस कार्यमा जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायसँग आवश्यक समन्वय गरिनेछ ।

- ६) समुदायको सहभागितामा सडक वृत्तिको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ७) नगरपालिको ऐलानी तथा सरकारी पर्ति जग्गाको संरक्षण गर्नको लागि त्यस्ता जग्गाको पहिचान गरी लगत कायम गरिनेछ ।

आदरणीय उपस्थित महानुभावहरु,

अब म आगामी आ.व. को प्रस्तावित बजेट तथा कार्यक्रम पेश गर्न चाहन्छु । आगामी आ.व. २०७३/७४ को लागि चालु तर्फ केन्द्रीय चालु अनुदान रु ४६ लाख, स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम तर्फ रु ७५ लाख, आन्तरिक चालु बजेट रु ५६ लाख ६२ हजार २ सय ५ रुपैया तथा सामाजिक सुरक्षातर्फ रु २ करोड ८० लाख गरी जम्मा रु ४ करोड ५७ लाख ६२ हजार २ सय ५ रुपैया बजेट विनियोजन गरेको छु । पूँजीगत बजेट तर्फ पूँजीगत केन्द्रीय अनुदान रु १ करोड ७८ लाख ४८ हजार, स्थानीय विकास शुल्क कोषतर्फ रु २ करोड, आन्तरिक पूँजीगततर्फ रु १ करोड ६९ लाख ८६ हजार ६ सय १० रुपैया, सडक बोर्ड नेपाल तर्फ रु १३ लाख, लागत सहभागितातर्फको आयोजनामा रु १ करोड, जगेडाकोष भौतिक निर्माणतर्फ रु ३ करोड, जिल्ला विकास अनुदान रु २५ लाख गरी जम्मा पूँजीगत बजेट रु ९ करोड ८६ लाख ३४ हजार ६ सय १० रुपैया गरी जम्मा रु १४ करोड ४३ लाख ९६ हजार ८ सय १५ रुपैया बराबरको कुल बजेट प्रस्ताव गरेको छु । प्रस्तुत बजेटमध्ये जगेडा कोष म्याचिङ्गको लागि रु २० लाख, विभिन्न कोष तथा विशेष कोषहरुतर्फ रु ९ लाख, लक्षित वर्गतर्फ रु ५२ लाख ३१ हजार ८ सय, आर्थिक/सामाजिक/भौतिक पूर्वाधार विकासतर्फ रु १ करोड ३१ लाख ३२ हजार ८ सय बजेट विनियोजन गरेको छु ।

जगेडा कोषतर्फ नगरपालिका भवन निर्माणको लागि रु १ करोड, वान्द्रेविणी बसपार्क निर्माणको लागि रु १ करोड र ल्यान्डफिल साइटको लागि रु १ करोड बजेट प्रस्ताव गरेको छु । स्थानीय विकास शुल्क कोष तर्फ सडक कालोपत्रे, ग्राभेलिङ्ग, नालि निर्माण र खानेपानी योजनाको लागि रु १ करोड ६० लाख र संस्थागत विकास तर्फ रु ४० लाख गरी जम्मा रु २ करोड बजेट प्रस्ताव गरेको छु । आन्तरिक श्रोततर्फ रु २ करोड २६ लाख ४८ हजार ८ सय १५ मध्ये चालुतर्फ रु ५६ लाख ६२ हजार २ सय ५ रुपैया र पूँजीगततर्फ रु १ करोड ६९ लाख ८६ हजार ६ सय १० रुपैया बजेट प्रस्ताव गरिएको छ । आर्थिक, सामाजिक, भौतिक पूर्वाधार र प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रममा मुख्यतः सडक, सिंचाई, खानेपानी, खेलकुद मैदान सुधार, विद्यालय भवन मर्मत तथा धार्मिक एवं पर्यटकीय क्षेत्रको संरक्षण र सम्बर्द्धनमा विनियोजन गरिएको छ ।

आदरणीय उपस्थित महानुभावहरु,

उपरोक्त नीति, कार्यक्रम तथा बजेटको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि यस समारोहमा उपस्थित प्रमुख अतिथिज्यू, विशिष्ट अतिथिज्यू, अतिथिज्यूहरु एवं सम्पूर्ण नगरबासीहरुबाट सल्लाह र सुझावको अपेक्षा गरेको छु । प्रस्तुत बजेट तर्जुमा गर्ने क्रममा सहयोग

पुऱ्याउनुहुने राजनीतिक दलका नेताज्यूहरु, वुद्धिजीवि, समाजसेवी, राजश्व परामर्श समितिका सदस्यज्यूहरु, एकीकृत योजना तर्जुमा समितिका सदस्यज्यूहरु, नगरस्तरीय समन्वय समितिका पदाधिकारीज्यूहरु, वडा नागरिक मञ्चहरु एवं सम्बद्ध सवैलाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । साथै यस कार्यमा अहोरात्र खट्ने कुशमा नगरपालिकाका कर्मचारीहरु, वडा सचिवहरु र सामाजिक परिचालकहरु समेत धन्यवादका पात्र हुनुहुन्छ ।

अन्त्यमा, हाम्रो निमन्त्रणालाई स्वीकार गरी आफ्नो कार्यव्यस्तताका बावजुद उपस्थित भई नगरपरिषद्को गरिमा बढाइ दिनु हुने प्रमुख अतिथिज्यू, विशिष्ट अतिथिज्यू, लगायत अतिथिज्यूहरुमा विशेष आभार प्रकट गर्दछु । विकासको एकलो कर्ता सरकार मात्र होइन भन्ने धारणा विकसित भइसकेको वर्तमान सन्दर्भमा कुशमा नगरपालिकाले सधै विकासका साभेदारहरुलाई स्वागत गर्दै साभेदारी, समन्वय र सहकार्यको माध्यमबाट कुशमा नगरको समृद्धि निम्त्याउन प्रतिवद्ध रहेको व्यहोरा समेत यस शुभ अवसरमा निवेदन गर्दछु । प्रस्तुत नीति, कार्यक्रम तथा बजेटको कार्यान्वयनका लागि यहाँहरु सवैको सहयोग र प्रेरणा मिल्नेछ, भन्ने विश्वास व्यक्त गर्दै पुनः प्रस्तुत नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्ने क्रममा प्रत्यक्ष तथा परोक्ष रुपमा सहयोग पुऱ्याउनुहुने सम्पूर्ण महानुभावहरुमा हार्दिक धन्यवाद तथा आभार व्यक्त गर्दछु । धन्यवाद ।

चण्डिका पौडेल

प्रमुख एवं कार्यकारी अधिकृत

आ.व. ०७३/०७४ का लागि वडा भेलावाट पारित भई एकीकृत योजना तर्जुमा समितिको बैठकमा पेश गर्नका लागि नगरपालिकालाई सिफारिस गरिएका योजनाहरू

क्र.सं.	योजना/कार्यक्रमको नाम	योजना सञ्चालन हुने न.पा. को वडा	विनियोजित रकम (रु.)	कैफियत
१	पिप्ले सिँचाई आयोजना नहर विस्तार तथा कु.न.पा. १ को सम्पूर्ण खेतमा सिँचाई गर्नका लागि स्तरउन्नती गर्ने गरी नहर संचालन गर्ने	१	६६००००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
२	कोट मन्दिर व्यवस्थापन	१	६९६००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
जम्मा			७२९६००	
१	सहस्रधारा घारीटारी खरिवोट भाटेवारी मोटरवाटो	२	३६००००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
२	पत्थरखोला सिँचाई आयोजना	२	२४००००	आन्तरिक श्रोत
३	धैरेनी उच्च मा.वि. फर्निचर मर्मत	२	६००००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
४	कोट कालिका मन्दिर	२	६९६००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
जम्मा			७२९६००	
१	पत्थरखोला सिँचाई आयोजना	३	२५५०००	आन्तरिक श्रोत
२	अर्चले भतेरपाटा सिँधाली काउले मोटरवाटो	३	२५५६००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
३	कोट मन्दिर व्यवस्थापन	३	६९६००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
४	जुकेपानी मोटरवाटो	३	४१४००	आन्तरिक श्रोत
५	इन्द्र मोटरवाटो	३	३६०००	आन्तरिक श्रोत
६	आगाखेत खानेपानी	३	२४०००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
७	गावा ढकढके अर्चले खानेपानी	३	२४०००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
८	अर्चले खानेपानी	३	२४०००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
जम्मा			७२९६००	
१	खहरेखोला माझको कुलो सिँचाई आयोजना पाइप	४	२७९६००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
२	खहरेखोला फल्जनी भट्टेखेत कुलो सिँचाई आयोजना पाइप	४	२१००००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
३	भाडको मुल टुलाघर सिँचाई कुलो मर्मत सुधार	४	१२००००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
४	मुन्छे छहरा साउनेपानी सालघारी नारीकोट सिँचाई मर्मत सुधार	४	१२००००	आन्तरिक श्रोत
जम्मा			७२९६००	
१	छिपछिपे ढाड साविक गा.वि.स. भवन भुमेथान सडक	५	१८००००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
२	छिपछिपे कोटगाँउ मोटरवाटो	५	१८००००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
३	समिकोट वोडिस्वार भुजेलथान मोटरवाटो	५	१८००००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
४	छिपछिपे देखि थानापानी चौतारा सम्म मोटरवाटो	५	१८००००	आन्तरिक श्रोत
५	कोटपुजा व्यवस्थापन	५	९६००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
जम्मा			७२९६००	
१	मेनरोड देखि काफलवोट हुँदै धारापानी सम्मको मोटरवाटो निर्माण	६	१२७८००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
२	कोटगाँउ समाजघर निर्माण	६	१२७२००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
३	टाँडे विसाउना फाप्रे मोटरवाटो निर्माण मर्मत	६	१२७२००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास

४	वालशिक्षा भवन संवर्द्धन प्रवर्द्धन कार्यक्रम सल्यान	६	१२८४००	आन्तरिक श्रोत
५	सुर्य प्रकाश मा.वि. खेल मैदान	६	४२०००	आन्तरिक श्रोत
६	दालपोखरी प्रा.वि. मर्मत	६	२४०००	आन्तरिक श्रोत
७	दुर्लुङ्गकोट पुजा सञ्चालन	६	२४०००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
८	दुर्गा भगवती मन्दिर काफलवोट	६	१२०००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
९	दुर्गा भगवती मन्दिर सल्यान	६	१२०००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
१०	राधा कृष्ण मन्दिर फाप्ने	६	१२०००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
११	चण्ड मन्दिर दालपोखरी	६	१२०००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
१२	कालिका मन्दिर भुजेलथान	६	१२०००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
१३	भगवती मन्दिर देउराली	६	१२०००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
१४	ग्रामिण कृषि व्यवसायिक कृषि सहकारी कु.न.पा. ६ देउराली	६	१५०००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
१५	दुर्लुङ्ग स्वास्थ्य चौकी बर्थिङ्ग सेन्टर सञ्चालन	६	४२०००	आन्तरिक श्रोत
जम्मा			७२९६००	
१	जिरो कि.मी. देखि जलाधार दलित वस्ती हुँदै काउरोको वुटो रिङ्गरोड हुँदै गोदाम प्रा.वि. सम्म जोड्ने मोटरवाटो नाली निर्माण तथा ग्रावेल गर्ने	८	५१०६००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
२	अर्मादी खानेपानी संरक्षण साथै निर्माण गर्ने	८	२१९०००	आन्तरिक श्रोत
जम्मा			७२९६००	
१	नन्दलाल पोखेलको घरदेखि चाक्लेको डिलसम्मको वाटोको नाली निर्माण साथै ग्रावेल गर्ने (आदर्शमार्ग)	९	१८००००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
२	पुरानो भोगटेको रुखदेखि डिलसम्मको वाटो (कुमालटोल)	९	१२००००	आन्तरिक श्रोत
३	नारी सिल्पकला केन्द्र देखि ससस्त्र प्रहरीवल सम्म नाली तथा ग्रावेल निर्माण	९	१८००००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
४	ओमशान्ति मार्गमा नाली मर्मत तथा पुन निर्माण गर्ने	९	३०६००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
५	चाक्लेको डिल स्थित भगवती मन्दिर संरक्षणको लागि सत्तल निर्माण	९	१५९०००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
६	गोपाडघाट गुम्बाको शौचालय तथा कम्पाउण्ड मर्मत	९	६००००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
जम्मा			७२९६००	
१	शिवालय चोक देखि उत्तर तर्फ शिवालय मन्दिर जाने पुरानो वाटो जोड्ने नाली निर्माण	१०	३०९६००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
२	धनेश्वर चोक देखि मैत्रिचोकसम्म कल्भट निर्माण	१०	१२००००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
३	भिमसेनथान वाट तिल बहादुर गुरुङ्गको घर सम्मको वाटो निर्माण	१०	१२००००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
४	साभ्काचोक देखि सिरान घर जाने वाटो निर्माण	१०	१८००००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
जम्मा			७२९६००	
१	टुडिखेल देखि रोहोटे सम्मको घोरेटो वाटो निर्माणाधिन रहेको लाई सम्पन्न गर्ने	११	२४००००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
२	पोखरा वाग्लुङ राजमार्ग देखि राम्चे सियेढुङ्गे हुँदै अलपेश्वर सम्म मोटरवाटो	११	१९२०००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
३	खानेपानी उपभोक्ता तथा सरसफाई समितिको कार्यालय देखि गोदाम टुडिखेल जोड्ने घोरेटोवाटो	११	३००००	आन्तरिक श्रोत

४	देउराली सुघानी वारी हुँदै टुँडिखेल सम्मको मोटरवाटो	११	७८०००	आन्तरिक श्रोत
५	दुर्लुङ्गचोक देखि माथी देउराली सुघानी वारी हुँदै टुँडिखेल जाने मोटरवाटो सम्म जोड्ने गोरेटोवाटो	११	६००००	आन्तरिक श्रोत
६	ओमशान्ती चोक देखि राममन्दिर हुँदै साभा चोक सम्मको मोटरवाटो	११	७५०००	आन्तरिक श्रोत
७	खरेहा पुरानोवाटो	११	५४६००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
जम्मा			७२९६००	
१	जमलधारी विमिरावोट मराडसिड सडक मर्मत तथा विस्तार	१२	२४००००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
२	उपस्वास्थ्य चौकी मराडसिड दुर्लुङ्ग सडक मर्मत तथा विस्तार	१२	२४००००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
३	मंगलोदय मा.वि. शैक्षिक सामग्री खरिद	१२	६००००	आन्तरिक श्रोत
४	वडा कार्यालय हुँदै पोखरा बाग्लुङ राजमार्गको वाटो मर्मत	१२	९९०००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
५	रुइसे खोला खानेपानी मर्मत	१२	९०६००	आन्तरिक श्रोत
जम्मा			७२९६००	
१	वडा नं. १५ को सिमाना देखि मलामीडाँडा साइकलचोक सुवेदीचौर मोदीवेनी सम्मको मोटरवाटो स्तरोन्नती	१३	२४००००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
२	जादी सिँचाई योजनाको मुल नहर मर्मत	१३	१२००००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
३	जनप्रिय प्रा. वि. तारवार	१३	८४०००	आन्तरिक श्रोत
४	मड्किल्ला शिव मन्दिर सत्तल निर्माण	१३	३६०००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
५	शिव हमालको घरदेखि पातिकान्ला र लुरीको डहरदेखि बान्द्रे सम्म मोटरवाटो नयाँ ट्याक	१३	४२०००	आन्तरिक श्रोत
६	मलामीडाँडा (भुवानीचोक) देखि तक्रमेल लामगादे टोल मोटरवाटो स्तरोन्नती	१३	२४०००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
७	स्थानचौरी वद्री शर्माको घर हुँदै चापाटारी सम्मको वाटोको ढुङ्गा फुटाउने तथा वाटो स्तरोन्नती	१३	३००००	आन्तरिक श्रोत
८	तल्लो सराङ्दी खानेपानी मर्मत	१३	३००००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
९	दमैको पँधेरो मर्मत	१३	३००००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
१०	घर्तीको चौपारी कुशीरामको घर हुँदै करुणा जयमंगल भर पछाडी हुँदै खाडी सम्म मोटरवाटो नयाँ ट्याक साथै कुलो ब्यवस्थापन	१३	३६०००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
११	खदालेको कुलो मर्मत	१३	१२०००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
१२	लामिछाने कुल मन्दिर देखि सुवेदीथर हुँदै सैनीपाखा मोटरवाटो नयाँ ट्याक	१३	३००००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
१३	उपल्लो सराङ्दी खानेपानी मर्मत	१३	९६००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
१४	बेलको वोट देखि लम्साल टोल मोटरवाटो स्तरोन्नती	१३	६०००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
जम्मा			७२९६००	
१	पातिकान्ला कटुवा सेउलेवजार अलपेश्वर टाडीवगर मोटरवाटोको स्तरोन्नती	१४	१७२०००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
२	लाम्पाटा फुलवारी हटिया हुँदै भ्नाप्रेवगर पुलसम्म मोटरवाटो नयाँ ट्याक	१४	२९००००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
३	सार्वजनिक मा.वि. फर्निचर खरिद	१४	३००००	आन्तरिक श्रोत

४	गायत्री प्रा.वि. छात्रा पुननिर्माण	१४	३००००	आन्तरिक श्रोत
५	पाचको कुलोको बाँध मर्मत पहिरो नियन्त्रण	१४	३००००	आन्तरिक श्रोत
६	कुजे विसाउना कुलो मर्मत	१४	१८०००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
७	हटिया अमलावोट बाह्रविसे हुदै न्वाराम्टो मोटरवाटो ग्रावेल र नाली	१४	३००००	आन्तरिक श्रोत
८	न्वाराम्टो अधिकारीडाँडा नारायण अधिकारीको घर कमल बन्नीको घर हुदै अमलावोट सडक स्तरोन्नती	१४	९६००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
९	लाम्पाटा भारतीखोर बाह्रविसे सडक स्तरोन्नती तथा हेमपाइप	१४	३६०००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
१०	चिन्ने खोला सिस्नेमुलमा कल्भट निर्माण	१४	३००००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
११	सुवेदी कुलो पहिरो नियन्त्रण	१४	१८०००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
१२	तल्लो सराङ्दी खानेपानी योजना मर्मत लाम्पाटा सम्म	१४	१८०००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
१३	अलपेश्वर गुफा व्यवस्थापन	१४	१८०००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
जम्मा			७२९६००	
१	कालिमाटी गहते अर्जिकोट सडक	१५	१८००००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
२	डण्डुरे आमडाँडा सडक	१५	६००००	आन्तरिक श्रोत
३	पैरे सिमखेत धैरेनी सडक	१५	६००००	आन्तरिक श्रोत
४	गहते सालघारी विर्ता सडक	१५	६००००	आन्तरिक श्रोत
५	देउतीखेत साविक गाविस भवन डण्डुरे सडक	१५	६००००	आन्तरिक श्रोत
६	गहते टारखेत हुदै गायचौर नयाँ ट्याक	१५	६००००	आन्तरिक श्रोत
७	कालिमाटी जनक मा.वि. गोरेटोवाटो पुर्वतर्फको सडक मर्मत	१५	६००००	आन्तरिक श्रोत
८	चाक्लेकुला मर्मत	१५	४२०००	आन्तरिक श्रोत
९	बाङ्गेटारी कुलो	१५	२७०००	आन्तरिक श्रोत
१०	सालघारी खानेपानी मुहान मर्मत	१५	९०००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
११	चामटारी कुलो मर्मत	१५	३००००	आन्तरिक श्रोत
१२	वागेखोला सम्मरेडाँडा गहते पोखरा खानेपानी	१५	३६०००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
१३	साविक वडा नं. ५ खानेपानी मर्मत	१५	३६०००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
१४	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कल्याणकारी कोष	१५	९६००	
जम्मा			७२९६००	
१	एकोहोरे पुरानो पैरो बाँके चौतारी पुर्णेश्वर तमादी पुवा सडक	१६	२४००००	आन्तरिक श्रोत
२	पुर्णेश्वर डण्डुरे सडक	१६	१०५०००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
३	लाकुरी चौपारी सिल्मी लामाठा सडक	१६	१०५०००	केन्द्रीय अनुदान, पूर्वाधार विकास
४	टारी सिँचाई ट्याङ्की मर्मत	१६	६३६००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
५	लहरे माइको थान गोरेटो वाटो मर्मत	१६	६००००	आन्तरिक श्रोत
६	जुकेखोला कोइराले सिँचाई	१६	३००००	आन्तरिक श्रोत
७	दारपाले सिँचाई	१६	३००००	आन्तरिक श्रोत
८	लाटी चौपारी तिवारीथर गोरेटोवाटो	१६	३६०००	आन्तरिक श्रोत
९	कफी पर्पिङ्ग मेसिन	१६	१५०००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
१०	डण्डुरे रोहोटे खानेपानी मर्मत	१६	१८०००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक

११	वाखेपानी कुवा देखि कालिका थान सम्म कुलो मर्मत	१६	१५०००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
१२	श्री तमादी माइको थान मन्दिर	१६	१२०००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
जम्मा			७२९६००	
१	ग्रामिण विद्युत योजना	१७	३९०६००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
२	मान्डाँडा गोरेटो वाटो	१७	६००००	आन्तरिक श्रोत
३	नेवारेखोला विश्वज्योती गोरेटोवाटो	१७	६००००	आन्तरिक श्रोत
४	पाखाथर मोटरवाटो	१७	७५०००	आन्तरिक श्रोत
५	लप्सीखोला सेरा सुन्टारी खानेपानी	१७	४२०००	आन्तरिक श्रोत
६	लामाठा मन्दिर	१७	३००००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
७	रानिस्वारा खानेपानी	१७	१८०००	आन्तरिक श्रोत
८	चनौटे सिँचाई योजना	१७	२१०००	आन्तरिक श्रोत
९	गैरा काउले खानेपानी	१७	१७०००	आन्तरिक श्रोत
१०	लप्सीवोट छारेखेत खानेपानी	१७	१६०००	आन्तरिक श्रोत
जम्मा			७२९६००	
१	स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण	१८	४८००००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
२	ग्रामिण विद्युत	१८	२४९६००	केन्द्रीय अनुदान, प्रवर्द्धनात्मक
जम्मा			७२९६००	
कुल जम्मा सबै वडाको			१२४०३२००	
वडा नं. ७ को आउन बाँकि योजना रकम			७२९६००	
कुल जम्मा			१३१३२८००	

भौतिक पूर्वाधार : ६२८०८०० दुर्लुङ को ५००००० समेत रू ६७८०८००		
प्रवर्द्धनात्मक :	२९४३४००	
आन्तरिक पूँजिगत :	३४०८६००	
कुल जम्मा :	१३१३२८००	

जिल्ला तथा केन्द्रमा सिफारिस गरिएका योजनाहरू

वडा नं. १

- ✓ असिने खोला कुलो मर्मत
- ✓ दमुवाखोला खोलाखेत खानेपानी
- ✓ लिस्नेको ढिक फुलवारी र कालिका इटा उद्योगको वाटोको लगत राख्ने
- ✓ वस्ती विस्तारका लागि शाखावाटो विस्तार
- ✓ बालबालिका केन्द्र ग्राउण्ड तथा खेलकुद मैदान विस्तार
- ✓ गारतास माछा पालनका लागि बरोठाखोलावाट पानि विस्तार
- ✓ मालदुङ्गा नुवार सुवेदीथर मा.वि. जोड्ने गोरेटोवाटो
- ✓ नुवार सुवेदीथर माविको स्थायी अनुमती तथा उच्च मावि सञ्चालनका लागि भौतिक पुर्वाधार निर्माण गर्ने
- ✓ स्वास्थ्य चौकीको स्तरोन्नती गरी हेल्थ सेन्टर सन्चालनको लागि माग गर्ने
- ✓ वर्थिङ्ग सेन्टर सन्चालन
- ✓ कार्किपानी काभ्रावोट मोटरवाटो
- ✓ नयाँ कुलो मर्मत
- ✓ चारसय फाँट सिँचाइ आयोजना
- ✓ पिप्ले सिँचाइ आयोजना कुनपा १ को सम्पूर्ण खेतको लागि
- ✓ पशु सेवा केन्द्र ख खुर्कोटको लागि औषधि खरिद
- ✓ युवा स्वरोजगार विदेश गई फर्केका युवाहरुका लागि आयआर्जन मुलक कार्यक्रम
- ✓ विसौना मुसुरावारी मोटरवाटो निर्माण
- ✓ पार्वती गुफा पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि स्तरोन्नती
- ✓ माझिवस्ती खानेपानी
- ✓ सिपमुलक तालिम महिलाका लागि
- ✓ अपाङ्गका लागि आयआर्जन मुलक कार्यक्रम
- ✓ थोपा सिँचाई तथा प्लास्टिक पोखरी निर्माण
- ✓ सुरक्षित मातृत्वका लागि स्वास्थ्य सामाग्री खरिद
- ✓ महिला स्वयं सेविकाका लागि आकस्मीक कोष निर्माण

वडा नं. २

- ✓ सहस्रधारा घारीटारी खरिवोट भाटेवारी मोटरवाटो
- ✓ वस्ती विस्तारका लागि शाखा मोटरवाटो

- ✓ पथरखोला सिँचाई आयोजना साविक २,६,७
- ✓ धौलागिरी स्तरिय खेलकुद मैदान
- ✓ मुक्तीनारायण त्रिदण्डी यतिराज आश्रम भौतिक पुर्वाधार व्यवस्थापन सत्तल तथा मन्दिर निर्माण
- ✓ सहस्रधारा दिव्यधाम मा पर्यटक वस्ने आश्रम निर्माण
- ✓ पार्वती गुफा संरक्षण सम्बर्द्धन
- ✓ ल्यान्डलाईन टेलिफोन
- ✓ सुर्केपाखा खानेपानी साविक १, २
- ✓ लिस्नेको ढिकको गोरेटोवाटो
- ✓ लक्ष्मी नारायण मन्दिर सत्तल निर्माण कुनाचौर
- ✓ धैरेनी उच्च मा.वि. भौतिक पुर्वाधार निर्माण
- ✓ खुर्कोट पाङ्ग सिँचाई योजना अन्तर्गत वडा नं. २ टार देखि कुनाचौर तल्लोचौर सम्मको सिँचाई कुलो निर्माण
- ✓ गाइपालन भैसिपालन तथा औषधी
- ✓ वाखापालन तालिम
- ✓ पशु स्वास्थ्य वाभोपन निवारण शिविर
- ✓ वाखा पैँचो कार्यक्रम
- ✓ महिला आयआर्जन तथा क्षमता विकास
- ✓ साना सिँचाई तथा प्लास्टिक पोखरी निर्माण
- ✓ लिष्ट सिस्टम वाट सहस्रधारा वाट वडा नं. २ मा खानेपानी
- ✓ मुक्तिनारायण मन्दिर सत्तल तथा मन्दिर निर्माण
- ✓ नरासिङ्ग हनुमान गोमती चक्र मन्दिर १७७२ मा स्थापना भएको मन्दिर भौतिक पुर्वाधार निर्माण
- ✓ लाकुरी चिलाउने खोल्सा गोरेटो वाटो निर्माण
- ✓ भुनाखोला सिम्ले हुँदै जाने गोरेटोवाटो
- ✓ चौरासी खानेपानी आयोजना
- ✓ कृषि ब्यवसायका लागि टनेल तथा ताजा तरकारी खेती
- ✓ वैरागीथर खानेपानी आयोजना
- ✓ पौडेलथर खानेपानी आयोजना
- ✓ सहस्रधारा कुलो मर्मत
- ✓ जरुवा देखि सिम्लेको डिल सम्म कुलो विस्तार
- ✓ सरस्वती कृषि फर्मको लागि विउ विजन तथा सामाग्री माग
- ✓ धैरेनी उ.मा.वि. देखि सिधाली प्रा.वि. सम्म गोरेटोवाटो
- ✓ लक्ष्मी नारायण कृषक समुह विउ विजन तथा सामाग्री माग

वडा नं. ३

- ✓ ३ फेज लाइन तथा फलामे विद्युत पोल
- ✓ खरिवोट गोदेमावि विग विलिडङ्ग
- ✓ गणेश प्रा.वि. भवन मर्मत तथा निर्माण
- ✓ सिधाली प्रावि भवन मर्मत
- ✓ तातोपानी धारा निर्माण तथा मर्मत
- ✓ नगरवस सञ्चालन
- ✓ पाङ्ग सहस्रधारा घारीटारी खरिवोट मोटरवाटो
- ✓ भगाङ्गको मुल संरक्षण
- ✓ चौरासी धारा खानेपानी
- ✓ पार्वती गुफा संरक्षण
- ✓ कोट मन्दिर संरक्षण
- ✓ आगाखेत मोटरवाटो
- ✓ तातोपानी खरिवोट खानेपानी तथा सिँचाई
- ✓ अर्चले पुलामी चौतारा एक्ले सिडी टिकेश्वर महादेव मोटरवाटो
- ✓ टिकेश्वर महादेव मन्दिर सत्तल निर्माण
- ✓ काटेश्वर महादेव सत्तल निर्माण तथा पार्वती मन्दिर
- ✓ श्रीकृष्ण मन्दिर निर्माण
- ✓ गावा ढकढके खानेपानी
- ✓ गणेश मन्दिर सत्तल निर्माण
- ✓ रोहटेपानी
- ✓ इन्द्र कुवा मर्मत
- ✓ खेलकुद मैदान व्यवस्थापन
- ✓ भुतभुते खानेपानी
- ✓ पथ्थर खोला सिँचाई
- ✓ धारापानी खानेपानी
- ✓ गावा ढकढके चिलाउने चौतारा खानेपानी
- ✓ लक्ष्मी प्रा.वि.
- ✓ जुकेपानी खानेपानी
- ✓ कोट मोटरवाटो
- ✓ लामछहारी खानेपानी आयोजना

वडा नं. ४

- ✓ हिमालय उच्च मा.वि.कम्पाउण्ड निर्माण
- ✓ हिमालय उमावि निर्माणाधिन भवन निर्माण
- ✓ खहरेखोला सिरानको कुलो नहर निर्माण
- ✓ मुन्छे छहरा रातो ढुङ्गा साउनेपानी नारीकोट जिउनेडाडाँ कोले सालघारी धर्मशाला सिँचाई कुलो
- ✓ माधवेश्वर लक्ष्मीनारायण मन्दिर निर्माण
- ✓ पार्वती गुफा निर्माण
- ✓ राधाकृष्ण मन्दिर सत्तल निर्माण
- ✓ जेगेश्वर शिवालय मन्दिर
- ✓ देवेश्वर शिवालय मन्दिर सत्तल
- ✓ चन्द्रेश्वर तथा लक्ष्मी नारायण मन्दिर मर्मत तथा निर्माण
- ✓ शिव सत्यदेवी मन्दिर तथा सत्तल निर्माण
- ✓ साना सहरिकरण खानेपानी तथा सरसफाई
- ✓ नयाँ पुल माभिगाँउ सालघारी वगैँचा मोटरवाटो स्तरोन्नती
- ✓ नयाँपुल केटीचौर गोरेटोवाटो
- ✓ अम्बोट पुरानो गाविस भवन मोटरवाटो मर्मत
- ✓ घारीको पिपलको वुटो देखि अम्बोट सम्मको शाखा वाटो निर्माण
- ✓ त्रिमुल सिँचाई आयोजना
- ✓ साना सिँचाई सिँचाई पोखरी तथा थोपा सिँचाई कार्यक्रम
- ✓ सामुदायिक भवन निर्माण साविक वडा नं. ३
- ✓ माधवेश्वर मन्दिर सत्तल निर्माण
- ✓ रोहटेपानी कुवा मर्मत तथा मुल संरक्षण
- ✓ नाकेडाँडा सा.व.वु.स. पहिरो नियन्त्रण तथा वृक्षारोपण
- ✓ खुर्कोट स्वास्थ्य चौकी औषधी खरिद
- ✓ ठाडो पाखा भौरी सा व उ स पहिरो नियन्त्रण
- ✓ सिदीको मुल संरक्षण कुवा खेत
- ✓ हिमालय उमावि विज्ञान प्रयोगशाला
- ✓ महिला स्वयंसेविकाको क्षमता विकास तथा अक्षयकोष निर्माण
- ✓ जडीवुटी नर्सरी स्थापना तथा सन्चालन
- ✓ कृषिका लागि टनेल वाखापालन ताजा तरकारी तथा मौरीपालन भैसीपालन कुखुरापालन युवा स्वरोजगार कार्यक्रम तथा औषधी वितरण

- ✓ ठाडोपाखा भौरी सा.व.उ.स. सामुदायिक भवन सधार
- ✓ अर्चलेको डिल हुँदै काउरेको चौपारी सम्म गोरेटोवाटो
- ✓ वयरवोट सिँचाई
- ✓ भुनाको खोला सिँचाई
- ✓ धर्मशाला नारीकोट वुदेखोला कोले हुँदै पार्वतीगुफा
- ✓ वस्ती विस्तारका लागि शाखा वाटो निर्माण
- ✓ ३ फेज लाइन तथा फलामे विद्युतका पुल
- ✓ ल्यान्डलाइन टेलिफोन

वडा नं. ५

- ✓ भुजेलथान वोडिस्वारा सिँचाई
- ✓ केवादी आगाखेत महपानी खाल्टा सिँचाई
- ✓ सैमी वास्कोट गोतामे खहरे कुलो सिँचाई
- ✓ केवादी खोला माभाको कुलो सिँचाई आयोजना
- ✓ केवादी खोला पुछारको कुलो सिँचाई
- ✓ अधेरीखोला सिँचाई
- ✓ लाम्पाटा खहरेखोला सिँचाई
- ✓ ओखलेको खोला निउरीनी पाउदुर खोर पात्लेढुङ्गा सिँचाई कुलो
- ✓ केवादी खोला सिरानको कुलो
- ✓ लामछरी रातचौर गोले विसाउना गोगापानी सिँचाई कुलो
- ✓ अधेरी खोला च्याले सिँचाई कुलो
- ✓ लाम्पाटा पुछारको कुलो सिँचाई
- ✓ फदालेको पुछार रिठे खोला लाम्पाटा सिँचाई
- ✓ लामछरी धनसरे सिँचाई
- ✓ जरुवादेखि मडकिल्ला सिँचाई
- ✓ लसुरे खानेपानी
- ✓ गोले विसाउना सामुदायिक खानेपानी योजना
- ✓ पिडल्ला खानेपानी
- ✓ खोलाखेत खानेपानी पार्वती मुल
- ✓ सिमटे खानेपानी
- ✓ लामछहरी खानेपानी
- ✓ गाउलेको पँधेरो मडकिल्ला लाकुरी

- ✓ पैरा खानेपानी
- ✓ अधेरी जुकेपानी हुँदै बगाले पानी तिल प्रसाद भण्डारीको घर समेतको खानेपानी
- ✓ ओख्लेको चौपारी लाम्पाटा खानेपानी
- ✓ धारापानी खानेपानी
- ✓ मालटाटा खानेपानी
- ✓ आटीघर खानेपानी
- ✓ कालो खौला खानेपानी
- ✓ फजाले जुकेपानी चिन्नेटार खानेपानी
- ✓ रोहोटेपानी कोटगाउ खानेपानी
- ✓ समिकोट खानेपानी
- ✓ छमर्के छिपछिपे कोटगाँउ मोटरवाटो
- ✓ गहते सिमटे देउरालीखर्क मोटरवाटो
- ✓ भुजेलथान वोडिस्वारा सिमटे मोटरवाटो
- ✓ गगनपानी हुँदै अधेरी फलाटे मोटरवाटो
- ✓ छिपछिपे ढाड गाविस भवन मोटरवाटो
- ✓ पहिरो चुच्चेदुङ्गा खमाले मोटरवाटो
- ✓ धारापानी पिडल्ला कोट मोटरवाटो
- ✓ देवीको थान देखि कामधेनु मोटरवाटो
- ✓ सिद्धेश्वर प्रावि हुँदै चण्डिका प्रावि मोटरवाटो
- ✓ पैरा सिम हुँदै भुहुनो सम्मको मोटरवाटो
- ✓ फाप्रे पहिरो नियन्त्रण
- ✓ केवादी खोला पहिरो नियन्त्रण
- ✓ वैडाखोला पहिरो नियन्त्रण
- ✓ खहरे खोला पहिरो नियन्त्रण
- ✓ ठाडीको पाखो पहिरो नियन्त्रण
- ✓ भुवनेश्वरी गुफा
- ✓ कामधेनु मन्दिर
- ✓ शिव मन्दिर सत्तल
- ✓ कोट भुमे मन्दिर तथा सत्तल निर्माण
- ✓ राधाकृष्ण मन्दिर
- ✓ सरस्वती मन्दिर
- ✓ शिवजी मन्दिर दलित वस्ती

- ✓ अर्मादी देखि कोटगाँउ गोरेटोवाटो
- ✓ खुर्कोट वोडिस्वार हलहले गोरेटोवाटो
- ✓ डि देखि घुम्ती सम्मको गोरेटोवाटो
- ✓ दोविल्ला देखि चण्डिका प्रावि सम्म गोरेटोवाटो
- ✓ वोडिस्वार पिडल्ले एक सल्ले हुँदै टोहोरो गोरेटोवाटो
- ✓ गणेश्वर प्रावि स्तरोन्नती
- ✓ चण्डिका प्रावि स्तरोन्नती
- ✓ कालिका मावि स्तरोन्नती
- ✓ कामधेनु प्रावि स्तरोन्नती
- ✓ जगदम्बा प्रावि स्तरोन्नती
- ✓ औषधी खरिद
- ✓ महिला स्वास्थ्य स्वसेविका क्षमता विकास
- ✓ आयआर्जन मुलक कार्यक्रम
- ✓ प्लास्टिक पोखरी र थोपा सिँचाई
- ✓ धौलागिरी बहुउद्येश्यीय कृषक समुहका लागि वाखापालन तरकारी खेती
- ✓ देवीस्थान महिला समुह तरकारी खेती वाखापालन
- ✓ ज्ञानज्योती महिला समुह तरकारी खेती वाखापालन
- ✓ एकता महिला समुह वाखापालन
- ✓ कालिका समुह वाखापालन
- ✓ लाम्पाटा ताजा तरकारी समुह
- ✓ धारापानी कृषक समुह कुखुरापालन
- ✓ एक्कोयर सिँचाई आयोजना
- ✓ छमर्के छिपछिपे कोटगाँउ हलहले वाजुङ्ग मोटरवाटो मर्मत तथा नयाँ ट्याक

वडा नं. ६

- ✓ कोलपाटा देउराली खर्क सम्म मोटरवाटो सल्यान खुर्कोट सम्म
- ✓ विरौटा देखि चिलाउने खर्क सिँचाई सोभाखरको खेत सम्म
- ✓ आरुचौर सिँचाई आयोजना
- ✓ दुर्लुङ्गकोट ट्याङ्क निर्माण
- ✓ कोलपाट थुम हुँदै सुर्य प्रकाश मावि सम्म सडक
- ✓ कुहीरीकटेरी भातचौर खेत थोपा सिँचाई
- ✓ गौराटोल वस्ती संरक्षण

- ✓ पानी ट्याङ्की गौडामुनी देउराली लाम्पाटा सिँचाई योजना
- ✓ सिस्नेरी खानेपानी
- ✓ खेल मैदान थुम
- ✓ मजुवा पहिरो नियन्त्रण पात्ले
- ✓ खोरचौर वर्खे सिँचाई
- ✓ चामपानी खानेपानी कोटगाँउ
- ✓ खोरखोरे पहिरो नियन्त्रण गौडामुनी
- ✓ कुल देउताको थानवाट जुवाड टोङ्के ठुलो ढुङ्गा सिँचाई
- ✓ गुरुङ्ग फाप्रे कृषि फर्म सिँचाई योजना
- ✓ काफलवोट पात्ले सिँचाई योजना
- ✓ काफलवोट पानी मुहान संरक्षण
- ✓ द्वारे ढुङ्गा ढाड खेत सिँचाई
- ✓ जौवारी देखि गैराथोक सम्म खानेपानी पाइप लाइन विस्तार
- ✓ सिस्नेरी पहिरो नियन्त्रण
- ✓ ठुलो पँधेरा खानेपानी पाइप लाइन विस्तार भुमेथान जाने
- ✓ गैरीथोक मोटरवाटो देखि जौवारी सम्म गोरेटोवाटो
- ✓ सल्यान कोलपाट देखि किम्लेकाफल हुँदै कोले खेतसम्म सिँचाई फाप्रे
- ✓ देउराली फुलको वुटामुनी वाट मुलसम्म गोरेटोवाटो
- ✓ फाप्रे चौतारा देखि तल खोलासम्म गोरेटोवाटो
- ✓ थुम साउनेपानी देखि केडरेपानी सम्म गोरेटोवाटो
- ✓ थुम देखि कुइरीकटेरी वलेलीको र गैराको खेत हुँदै गोरेटोवाटो
- ✓ सुर्य प्रकाश मावि संरक्षण
- ✓ सल्यान गुरुङ्ग फाप्रे मोटरवाटो निर्माण विस्तार
- ✓ गुरुङ्गटोल वस्ती संरक्षण
- ✓ कुसुन्डे पुच्छारखेत संरक्षण
- ✓ कुसुन्डे पुच्छारखेत सिँचाई

वडा नं. ७

- ✓ घोगेनी डाँडा कृषि सहकारी भवन
- ✓ तारेभिर बहुउद्येश्यी सामुदायिक भवन
- ✓ गजगडे पहिरो नियन्त्रण
- ✓ उत्तिसने पहिरो नियन्त्रण डाँडाखेत पुच्छारे अ.ला.

- ✓ सरुनचौर, काउले र ढकनवारी पहिरो नियन्त्रण
- ✓ कृ.न.पा. ७ खानेपानी आयोजना
- ✓ अम्बोट, डाँडाखेत, चनौटे तथा अम्बोट सरुनचौर कृषि सडक मर्मत तथा निर्माण
- ✓ निम्ने देखि भुमेकोट घोरेटो वाटो
- ✓ नेवारेखोला असीमुरे निम्ने सिँचाइ कुलो निर्माण
- ✓ भेखेश्वर मन्दिर मर्मत सम्भार
- ✓ अम्बोट भुमखोला पहिरो नियन्त्रण
- ✓ खत्री डाँडा देखि सोती सम्म मोटरवाटो निर्माण
- ✓ सोती वाँसस्वारा र काफलचौर गोरेटो वाटो
- ✓ जौवारी खानेपानी ट्याङ्की निर्माण

वडा नं. ८

- ✓ गजौटे पहिरो नियन्त्रण रोकथाम
- ✓ छमर्के वलेवा भोलुङ्गे पुल
- ✓ वडा नं. ८ मा गठित नागरिक सचेतना केन्द्रको भवन निर्माण
- ✓ अर्मादी आमा समुहको ढिकी जाँतो भवन निर्माण
- ✓ राधाकृष्ण आमा समुह भवन निर्माण
- ✓ यामुको घर देखि माथीको वलवहादुर परियार को घरसम्मको वाटोको नाली निर्माण साथै ग्राभेल गर्ने
- ✓ सिगुठी भवन निर्माण
- ✓ गुप्तेश्वर क्याम्पस देखि स्यानुवगर सम्म गोरेटोवाटो निर्माण
- ✓ माभुभेला पार्क निर्माण
- ✓ गुई खोला कल्भर्ट निर्माण साविक वडा नं. ७ र ८ को सिमाना

वडा नं. ९

- ✓ मुस्लिम मदरसा भवन निर्माण
- ✓ कुश्मा ज्ञादी भोलुङ्गेपुलको आडवाट कुश्मा ज्ञादी मोटरवेल् पुल निर्माण
- ✓ पर्वत मिलन महिला आमा समुहको भवन पुन निर्माण तथा मर्मत गर्ने
- ✓ गोपाङ्गघाट गुम्वाको पहिरो नियन्त्रण
- ✓ ओमशान्ती मार्गको वाटो नाली पुननिर्माण
- ✓ यान्त्रीक चोकमा नाली निर्माण गर्ने क्षेत्री समाजको भवनको आडमा
- ✓ मोदेवेनी जानेवाटो मर्मत

- ✓ कुशमा कैया जोड्ने भोलुङ्गपुल नेर शौचालय निर्माण
- ✓ कुशमा वलेवा मोटरवेल् पुल
- ✓ गम्फुको रुखदेखि भित्र हुँदै जाने प्रकाश रेग्मीको घर भन्दा तल डिलको पहिरो नियन्त्रण

वडा नं. १०

- ✓ ट्राफिक कार्यालय देखि शिवालय चोक जोड्नेवाटो पिच
- ✓ वान्द्रविणी वसपार्क निर्माण
- ✓ वान्द्रेविणी खुला मन्च पर्खाल निर्माण
- ✓ कृष्ण मन्दिर मर्मत
- ✓ शिवालय मन्दिर मर्मत
- ✓ गुरुकुल देखि नेपाल टेलिकम जाने वाटो
- ✓ मिलनचोक देखि वडा नं. ९ र १० को वोडर साइजको भिमसेन चोक जोड्ने मोटरवाटो पिच
- ✓ वडा नं. १० को वडा कार्यालय वरपर काडे तार पर्खाल निर्माण साथै भवन निर्माण
- ✓ दुर्लुङ्ग चोक देखि खरेहा टुनीपर्खाल जोड्ने वडा नं. १० र ११ संयुक्त वाटो निर्माण
- ✓ वडा नं. ९ र १० को संयुक्त वाटो साभा चोक देखि वैरीवारी हुँदै गोल्डेन होटल साइडमा जोड्ने वाटो निर्माण

वडा नं. ११

- ✓ खरेहा ज्ञादी भोलुङ्गे पुल निर्माण
- ✓ खरेहा रिङ्ग रोड
- ✓ दुर्गा मन्दिर मर्मत गोदाम
- ✓ खरेहा मरेपिपल देखि गोदाम जोड्ने वाटो
- ✓ खरेहा अलपेश्वर ज्ञादी भोलुङ्गे पुल
- ✓ छाउनी देखि दरवार सम्म वाटो निर्माण
- ✓ खरेहा पुरानो वाटो पिच ग्रावेल
- ✓ आचार्यटोल देखि मरेपिपल सम्म वाटो निर्माण
- ✓ भलेश्वर शिव मन्दिर को शौचालय निर्माण र पर्खाल निर्माण ट्रष्ट निर्माण
- ✓ लादेको डहरो हुँदै दलित वस्ती जोड्ने वाटो निर्माण
- ✓ खरेहा प्रावि खेलमैदान सुधार
- ✓ फुलवारी हुँदै गोदाम जाने घोरेटो वाटो निर्माण

वडा नं. १२

- ✓ चुवाको डय हुँदै गिज्यान पकुवा जोड्ने भंगोलुङ्ग पुल
- ✓ भाँकीसल्ला सिँचाई आयोजना
- ✓ नाच्ने गाउने डिलदेखि चाउका हुँदै मराङ्गसिङ्ग सडक
- ✓ उपस्वास्थ्य चौकी सिम मराङ्गसिङ्ग दुर्लुङ्ग सडक
- ✓ चकपथ कालोपत्रे
- ✓ जमलधारी पन्धमुरे सिँचाई नाली
- ✓ जमलधारी देखि पोखरा वाग्लुङ्ग राजमार्ग सम्म सिँचाई नाली
- ✓ सुन्दरेखोला कृषक सिँचाई कुलो
- ✓ चिसाखोला खानेपानी
- ✓ फलामे विद्युत पोल
- ✓ मराङ्गसिङ्ग प्रावि भवन मर्मत
- ✓ हर्राचौर प्रा वि भवन मर्मत
- ✓ दिपज्योती मौरीपालन कृषक समुहका लागि आयआर्जन
- ✓ मराङ्गसिङ्ग खानेपानी आयोजना
- ✓ प्रगती आमा समुहका लागि आयआर्जन कार्यक्रम
- ✓ जुनतारा महिला आमा समुहका लागि आयमुलक कार्यक्रम
- ✓ वुढीमुल विमिरावोट सिँचाई आयोजना
- ✓ वुढीमुल विमिरावोट खानेपानी आयोजना
- ✓ गलेश्वर मन्दिर मर्मत
- ✓ लालेश्वर मन्दिर मर्मत
- ✓ रुद्रेश्वर मन्दिर मर्मत
- ✓ भँडारे आहालडाँडा खानेपानी आयोजना
- ✓ मराङ्गसिङ्ग कृषक सिँचाई आयोजना
- ✓ मंगलोदय मा.वि. भौतिक मर्मत सम्भार
- ✓ सचेतना केन्द्रमा सिपमुलक कार्यक्रम
- ✓ सालघारी धैरेनी वन समुहको भवन निर्माण
- ✓ हाइवे देखि स्वास्थ्य चौकी सडक मर्मत तथा पिच
- ✓ राम्चे डय सडक मर्मत
- ✓ दलित वस्ती खानेपानी आयोजना
- ✓ तमादीखोला खानेपानी आयोजना
- ✓ तमादीखोला देखि नाच्ने गाउने वाटो मर्मत सुधार

वडा नं. १३

- ✓ कुशमा ज्ञादी भोलुङ्गेपुल पुलको नजिकैवाट कुशमा ज्ञादी मोटरेवल पुल
- ✓ क.न.पा. १५ मा पर्ने कालीदहको मुलवाट पुन योजना सुचारु गरी पाइप वाटे हिँउदे सिँचाई
- ✓ दुर्गा प्रसाद अधिकारीको घरदेखि साइकल चोक जोड्ने मोटरवाटो
- ✓ देउपुजा लक्ष्मीनारायण सुवेदी चौर हुँदै मोदीवेनी सम्म मोटरवाटो
- ✓ राधाकृष्ण महिला क्लब भवन निर्माण
- ✓ पाठेश्वरी मन्दिर संरक्षण
- ✓ मलामी डाँडा देखि लम्सालको घर हुँदै देउतीखेत अग्लो भोलुङ्गेपुल सम्म जाने मोटरवाटो
- ✓ वंगुमा काठको पुल निर्माण
- ✓ चिन्ने खोलाको वलमाटोमा कलभट निर्माण
- ✓ पातिकान्ला देखि छेउखण्ड कुलो निर्माण
- ✓ मोदीखोलावाट पञ्चिड र लिफ्टवाट हिँउदे सिँचाई
- ✓ मल्याङ्दी खोलाले कटान गरेको जमीन संरक्षण
- ✓ साइकलचोक वगुवा मल्याङ्दी खोला फेदी हुँदै कार्कीनेटा मोटरवाटो
- ✓ मुल नहर ज्ञादी सिँचाई योजना मर्मत
- ✓ शहिद स्मृति बहुउद्येश्यीय पार्क संरक्षण र पुर्वाधार निर्माण
- ✓ राधाकृष्ण मन्दिर संरक्षण
- ✓ मोदीवेनी मल्याङ्दीखोला नियन्त्रणको लागि जाली माग गर्ने
- ✓ सोतो र दल्ले खेतमा कुलो मर्मत मोदीवेनी

वडा नं. १४

- ✓ ज्ञादी सिँचाई योजना मुल नहर मर्मत
- ✓ उपस्वास्थ्य चौकी भवन मर्मत
- ✓ खाडीवाट मोदीवेनी मोटरवाटो साथै कुशमा जोड्ने मोटरेवल पुल
- ✓ खरेहा अलपेश्वर अधिकारी फाँट भोलुङ्गेपुल
- ✓ नारीकोट वाट चालिसे भोलुङ्गेपुल
- ✓ वुडेवाट न्वारम्टो भोलुङ्गेपुल
- ✓ कृषि सडकको वाढी नियन्त्रण पातिकान्ला
- ✓ पशु संकलन केन्द्रको अधुरो भवन निर्माण रकम
- ✓ जहरेखोला वाट सिँचाई आयोजना
- ✓ जहरेखोला वाट खानेपानी आयोजना

वडा नं. १५

- ✓ एक घर एक धारा खानेपानी आयोजना
- ✓ श्री जनक मा.वि.लाई उच्च मा.वि. मा स्तरोन्नती
- ✓ गहते पखरा दुर्गा, गणेश मन्दिर सत्तल निर्माण
- ✓ कुशमा ज्ञादी भोलुङ्गेपुल
- ✓ देउतीखेत साविक गाविस भवन हुँदै डण्डुरे जोड्ने सडक
- ✓ ठाडेखोला खानेपानि आयोजना
- ✓ पिपलटारी प्रा.वि. को जिर्ण भवन मर्मत
- ✓ गहतेपोखरा सालघारी कारिम्ले डहर हुँदै विर्ता कटुवा,भलायडाँडा खनालथर खानेपानी आयोजना
- ✓ भुतेदह सालघारी, गोतामेथर विर्ताकटुवा, खनालथर खानेपानी आयोजना
- ✓ वाटेदह देखि वनपाखे तिन फोहोरे हुँदै सपाउदी सिचाइ योजना
- ✓ छेस्के आमडाँडा डाँडाघर खानेपानी
- ✓ मुलको खोल्सा च्यानडाँडा खानेपानी मर्मत (दलित वस्ती)
- ✓ भिर खोरिया किमचौर सिचाइ योजना
- ✓ सिपमुलक तालिम कार्पेन्टर (दलितको लागि)
- ✓ भाँकीखोला वांगेटारी भलायडाँडा रैकर कुलो मर्मत
- ✓ साविक पिपलटारी वडा नं २ र ४ को सिम्ले सिचाइ योजना
- ✓ साविक पिपलटारी १ र ५ को भाँकीको थान, चिन्नेखोला संरक्षण
- ✓ पैरे, कुवाखोल्सा, सिमखेत सडक स्तरोन्नती
- ✓ चाक्लेकुला सिचाइ योजना
- ✓ पुर्णेश्वर उमावि, पिपलटारी गहते कार्किनेटा सडक स्तरोन्नती
- ✓ मोदीवेणी, साइकलचोक, गहते, ठुलिपोखरी सडक
- ✓ जनक मा.वि. थुम कम्पाउण्ड
- ✓ पिपलटारी उपस्वास्थ्यचौकीको लागि शौचालय तथा फर्निचर
- ✓

वडा नं. १६

- ✓ कुशमा ज्ञादी भोलुङ्गेपुल
- ✓ रोहोटे तमादी पुवा सडक
- ✓ पुरानो पहिरो बाँके चौपारी हुँदै पुर्णेश्वर तमादी पुवा मोटरवाटो
- ✓ खरेहा अलपेश्वर भोलुङ्गेपुल

- ✓ पुर्णेश्वर उच्च मावि कम्पाउण्ड र खानेपानी
- ✓ कृ.न.पा. ११ खरेहा देखि कृ.न.पा.१४ टेउटे एरिया जोड्ने मोटरवेल पुल
- ✓ पुर्णेश्वर हुँदै रोहोटे डण्डुरे मोटरवाटो मर्मत
- ✓ लाकुरी चौपारी वाट सिल्मी लामाठा जोड्ने वाटो
- ✓ पुरानो पहिरो बाँके चौपारी हुँदै कार्कीनेटा जाने मोटरवाटो
- ✓ वराले चनौटे नयाँ सडक खोल्ने
- ✓ सहले लाकुरी चौपारी देखि भिरमुनी सम्मको गोरेटो वाटो मर्मत
- ✓ रातापोखरा मुलको खोल्सा हुँदै टारी खेतसम्म को सिचाइ कुलो मर्मत
- ✓ जुकेखोला दारपाले सिचाइ कुलो मर्मत
- ✓ चनौटे सिचाइ आयोजना
- ✓ सिल्मीमा विद्युत लाइन नयाँ विस्तार

वडा नं. १७

- ✓ ब्याड खोला लामाठा सिँचाई
- ✓ कुखुरेखोला विरुवा खानेपानी
- ✓ महिला भवन मर्मत र शौचालय लामाठा
- ✓ मान्डाडा अम्बोट गोरेटोवाटो
- ✓ सहरवाटो खानेपानी
- ✓ सेरा सुन्टारी खानेपानी
- ✓ विश्वज्योती उच्च मावि फर्निचर
- ✓ रानिस्वारा खानेपानी
- ✓ काउलेखोला आँइटारी वाढी नियन्त्रण
- ✓ स्यालढुङ्गा सिँचाई योजना

वडा नं. १८

- ✓ सिस्नेरी खानेपानी
- ✓ जहरे सिँचाई
- ✓ छापा खानेपानी
- ✓ विरेन्द्र उच्च मावि कम्पाउण्ड
- ✓ जलजला खानेपानी
- ✓ विद्युत पोल निर्माण
- ✓ ठाडाखोला फड्केढुङ्गा गोरेटोवाटो
- ✓ ठुलोपँधेरो कुवा मर्मत

- ✓ ललमी पारकोटे भैसी संरक्षण कार्यक्रम
- ✓ चिप्लेढुङ्ग खानेपानी
- ✓ पिपलटारी ग्रामिण खानेपानी
- ✓ जिताहारे खानेपानी
- ✓ रानिस्वारा राहाले खानेपानी
- ✓ लामादे खानेपानी
- ✓ लमाके गोरेटोवाटो
- ✓ दिपज्योती महिला भवन निर्माण
- ✓ चाल्से राम्जा गोरेटोवाटो
- ✓ जनता प्रावि भवन मर्मत
- ✓ पैराखोला गौरीस्वारा सिँचाई
- ✓ रखालथर खानेपानी
- ✓ जहरे सिँचाई

निर्णय:- नगरबोर्ड बैठकबाट सिफारीस भएको देहाय बमोजिमको क्षेत्रगत तथा बिषयगत नीति तथा कार्यक्रमलाई स्वीकृत गर्ने ।

क) शहरी विकास तथा भौतिक पूर्वाधार नीति:

- १) सहभागितात्मक योजना तर्जुमाको चरणहरु पूरा गरी आएका सडक, खानेपानी, सिंचाई, तटबन्धन, भवन लगायतका भौतिक पूर्वाधार योजनाहरु बजेटको सीमा र परिधिभित्र रही प्राथमिकताको आधारमा निर्माण तथा संचालन गरिनेछ ।
- २) सडक निर्माण र स्तरोन्नती गर्दा नगरक्षेत्रभित्रका मुख्य सडकहरुको पहिचान गरी सोही बमोजिम रकम विनियोजन गरिनुका साथै भईरहेका सडकहरुको स्तरोन्नती र मर्मत सम्भारमा जोड दिईनेछ ।
- ३) नगरयातायात गुरुयोजना, शहरी गरिवी न्यूनीकरण योजना, व्यवस्थित बस्ती विकास योजना, भूउपयोग योजना साथै नगरको समग्र नगर विकास योजना तयार गरी कार्यान्वयन तर्फ आवश्यक पहल गरिनेछ, यस कार्यको लागि शहरी विकास मन्त्रालय तथा शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागको सहयोगको लागि अनुरोध गरिने छ ।
- ४) जनसहभागिता एवं लागत सहभागिता बढी हुने क्षेत्रका योजना तथा कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिईने नीति अलम्वन गरिनेछ ।
- ५) "सबैको रहर : समृद्ध कुश्मा नगर" को मूल अभियानलाई सफल पार्न शहरी विकास र छुट्टै पहिचान भल्कने भौतिक पूर्वाधार विकासमा जोड दिईनेछ ।
- ६) नगरपालिका क्षेत्रभित्र व्यवस्थित वसपार्क निर्माण गर्नका लागि आवश्यक जग्गाको खोजी एवं व्यवस्थापन गरी वसपार्क निर्माण गरिनेछ ।
- ७) नगरपालिका क्षेत्रभित्र खानेपानीको सहज पहुँचका लागि भईरहेको आयोजनाहरु तथा खानेपानीका श्रोतहरुको सहभागितात्मक रुपमा संरक्षण गरी खानेपानीको सहज आपूर्ति गरिनेछ ।
- ८) खानेपानीमा सर्वसाधारणको पहुँच अभिवृद्धी गर्नको लागि १ घर १ धारा नीति अवलम्वन गरिने छ ।
- ९) नगर क्षेत्रमा सम्पन्न भैसकेको भौतिक संरचना, सडक खानेपानी, विद्युत सिंचाई को निरन्तर संचालन कार्यको लागि आवश्यक मर्मत संभार कोषको व्यवस्था गरिनेछ, र नगरपालिकाको बजेटबाट संचालन गर्न नसकिने आयोजनाहरुको लागि जिल्लास्तर, दातृ निकाय र केन्द्रीयस्तरबाट संचालन गर्नका लागि अनुरोध गर्दै सम्बन्धित निकायहरूसंग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
- १०) यस नगर क्षेत्रभित्रका कालीगण्डकी, मोदी नदी, मल्यांगदी, दमाहा खोला, तमादी, चिन्नेखोला, खहरे खोला, रिठे, फाप्ने, सुन्दरे, जहरे खोला, आम्बोट समेतका खोलाहरुबाट भएको जग्गा कटानलाई संरक्षण गर्न तटबन्धनका लागि सम्बन्धित निकायमा आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- ११) नगरको मुख्य बजार (डाउनटाउन) तथा अन्य केन्द्रहरुका निर्माणलाई व्यवस्थितम गर्न शहरी विकास मन्त्रालयको सहयोग लिइ कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरिनेछ साथै भौगोलिक सूचना प्रणालीद्वारा नगर क्षेत्रका श्रोतहरुको नक्शाडकन गरिने छ ।
- १२) आर्थिक सामाजिक एवं भौतिक पूर्वाधार अन्तर्गत विनियोजन भएको रकम वाट रु. ५ लाख भन्दा कम लागतका कार्यक्रम वा आयोजना छनोट नगर्ने स्थानीय निकाय श्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०६९ मा भएको व्यवस्थालाई जनमानसमा आत्मसात गराउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।

- १३) नगर क्षेत्र भित्र भौतिक पुर्वाधारहरु निर्माण गर्दा त्यसले वातावरणीय तथा प्राकृतिक स्रोतहरुमा पार्न सक्ने असरलाई पहिचान गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- १४) खानेपानी, सडक, ढल विद्युत लगायतका संरचनाहरु निर्माण गर्दा समन्वयात्माक ढंगले एकिकृत एवं योजनावद्ध पद्धति अवलम्बन गरिने छ ।
- १५) योजना तर्जुमा कार्यान्वयन, अनुगमन, मुल्याङ्कन समेतको समग्र योजना चक्रमा विषयगत कार्यालयहरु सँग समन्वय गरिने छ ।
- १६) कृशमा रिडरोडको ट्रयाक खोल्ने काम सम्पन्न गरी क्रमश स्तरोन्नोती गरिने छ ।
- १७) नगर क्षेत्र भित्र वन्ने भवनहरुको नक्सापास प्रकृत्यालाई व्यवस्थित गर्न बाटोको मापदण्ड तर्जुमा गरी एकिकृत नक्सापास कार्यविधि लागु गरिनेछ ।
- १८) बस्ती विकास, शहरी योजना तथा भवन निर्माण मापदण्ड, २०७२ को प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ । भुक्म्पीय जोखिम न्यूनीकरणका लागि आवश्यक कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- १९) पर्वत उद्योग बाणिज्य संघ सँगको साभेदारीमा सि.सि.टि.भी. जडान तथा व्यवस्थापन कार्यलाई निरन्तरता दिई थप विस्तार गर्नका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

ख) कृषि तथा सहकारी नीति :

- १) नगरपालिकाका केही वडाहरुमा व्यवसायिक पशुपालन (बाखापालन, गाईपालन) नमूनाको रुपमा विकास भै रहेकोले यस्ता कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिदै अन्य वडाहरुमा समेत यसलाई विस्तार गरिनेछ ।
- २) फलफूल तथा तरकारी खेतीको लागि नगरपालिका अन्तर्गतका पाङ, पकुवा, कटुवाचौपारी, शिवालय विशेष पकेट क्षेत्र भएकोले त्यसक्षेत्रमा संचालित कार्यक्रमहरुमा निरन्तरता दिदै अन्य सम्भाव्य वडाहरुमा समेत व्यावसायिक फलफूल तथा तरकारी खेती प्रवर्द्धन गर्न कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- ३) कृषि उत्पादन र उत्पादकत्व अभिवृद्धि गर्न सिंचाई महत्वपूर्ण माध्यम भएकोले कृषि सिंचाईका योजनाहरु संचालनका लागि प्राथमिकता दिइनेछ ।
- ४) समाजमा सहकारीताको विकास गराई समुदायमा आधारित सहकारी संस्था एवं सहकारी उद्यमको विकासको लागि विशेषगरी महिला तथा युवा वर्गलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- ५) नगरक्षेत्रभित्र उत्कृष्ट कार्य गर्ने कृषक समुह / कृषि सहकारीलाई पुरस्कृत गर्ने नीति लिइनेछ । यस न.पा.को वडा नं. १० मा निर्माणाधीन कृषि उपच संकलन केन्द्रलाई क्षेत्रीय हाट वजारको रुपमा विकास गर्न साभेदारी मार्फत कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- ६) पशुजन्य वजारको प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- ७) नगरवासीहरुलाई स्वच्छ, स्वस्थकर मासुजन्य वस्तु उपलब्ध गराउन व्यवस्थित पशु वधशाला स्थापना गर्न पूर्वाधार विकासमा जोड दिइने छ ।
- ८) पशुजन्य वजारको प्रवर्द्धन गर्न जिल्ला पशुसेवा कार्यालय सँग साभेदारीमा कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

ग) शिक्षा, पर्यटन, युवा तथा खेलकुद र संस्कृतिसम्बन्धी नीति:

- १) नगरपालिकालाई शैक्षिक केन्द्रको रूपमा विकास गर्ने गरी शैक्षिक क्रियाकलापहरु संचालन गर्न जिल्ला शिक्षा कार्यालयसँग साभेदारीमा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- २) नगरक्षेत्रभित्र सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययन गरी एस.एल.सी. परीक्षामा उत्कृष्ट हुने एक/एक जना छात्र/छात्रालाई पुरस्कृत एवं सम्मान गरिनेछ ।
- ३) नगरपालिका क्षेत्रभित्रका महत्वपूर्ण धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रको संरक्षण तथा विकास गर्नको लागि छुट्टै गुरुयोजना तयार गरि सोही बमोजिम कार्यक्रमहरु संचालन गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- ४) नगरक्षेत्रमा खेलकुदको विकास एवं प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरु संचालनका लागि जिल्ला खेलकुद विकास समितिसँग आवश्यक सहकार्य र साभेदारीमा कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- ५) स्थानीयस्तरमा युवा रोजगारमूलक कार्यक्रम संचालनका लागि स्थानीय सेवा प्रदायक संस्थाहरूसँग सहकार्य गरिनेछ ।
- ६) नगरक्षेत्रभित्र परम्परादेखि संचालन हुँदै आएका मौलिक महत्व र पहिचान भल्कने कला संस्कृतिहरुको संरक्षण एवं सम्बर्द्धन गरिनेछ ।
- ७) नगरक्षेत्रमा पर्यटन प्रवर्द्धनको लागि प्यापटिङ्ग, होमस्टे, वन्जिजम्पिङ, प्याराग्लाइडिङ्ग जस्ता कृयाकलाप संचालनमा जोड दिइने छ ।
- ८) नगरपालिका क्षेत्रलाई आधारभुत अनिवार्य शिक्षाको सुनिश्चितता भएको क्षेत्र घोषणा गर्न पहल गरिनेछ ।
- ९) यस नगरपालिका भित्र रहेका धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रको लगत तयार गरि संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गरिने छ ।

घ) आर्थिक प्रशासन तथा राजश्व परिचालन नीति:

- १) समग्र आर्थिक प्रशासन (बजेट, लेखा व्यवस्थापन, लेखापरीक्षण) लाई सवल, सक्षम, मितव्ययी, उत्तरदायी, प्रभावकारी र नतिजामुखी तुल्याउन आवश्यक प्रयासहरु गरिनेछ ।
- २) नगरपालिकाको आन्तरिक श्रोतलाई प्रभावकारीरूपमा बृद्धि गर्दै जाने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ३) लेखा प्रणालीलाई विद्युतीय प्रणाली मार्फत व्यवस्थित गरिनेछ ।
- ४) सबै व्यवसायिहरुलाई करको दायरामा ल्याउन उनीहरुलाई ब्यवसायिक फर्म दर्ता र नविकरण गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ । नगरक्षेत्रभित्र सञ्चालित व्यवसायहरुको लगत तयार गरी अद्यावधिक गर्दै लगिनेछ ।
- ५) आगामी आ.व. २०७३/७४ देखी एकीकृत सम्पत्ति कर लागु गर्न आवश्यक तयारी चालु आ.व. २०७२/७३ मा नै पुरा गरिनेछ ।

ङ) सामाजिक विकाससम्बन्धी नीति

- १) सबै जातजातिका अति विपन्न महिला, आदिवासी, दलित, अपांग, मुस्लिमलाई विकासका हरेक क्रियाकलापहरुमा सहभागी गराई क्षमता विकास र सशक्तिकरणमा जोड दिइनेछ ।
- २) लैङ्गिक विकासका लागि समानुपातिक व्यवहार, लैगिङ्ग बजेट र सशक्तिकरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ३) अन्तर्राष्ट्रिय बाल अधिकारसम्बन्धी महासन्धि एवं राष्ट्रिय नीतिहरुले समेत निर्दिष्ट गरेका बालबालिकाको बाँच्न पाउने अधिकार, संरक्षणको अधिकार, विकासको अधिकार र सहभागिताको अधिकारलाई स्थानीय स्तरमा प्रवर्द्धन गर्दै लगिनेछ ।
- ४) बालमैत्री नगरपालिका स्थापनाका लागि बालबालिकासम्बन्धी क्रियाकलाप सघन रूपमा संचालन गरिनेछ । बालक्लबहरुको संस्थागत विकास र विस्तारका लागि विविध कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- ५) विपन्न, दलित, आदिवासी/जनजाति, मुस्लिम, अपांगता भएका व्यक्तिहरुको हक अधिकार प्रवर्द्धनका लागि विकास निर्माण प्रकृत्यामा समावेशीकरण सहभागिता सुनिश्चित गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- ६) दलित, आदिवासी/जनजाति वर्गहरुको परम्परागत सीप विकास, भाषा संस्कृतिको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्दै सामाजिक विकासमा सहयोग पुऱ्याउने नीति लिइनेछ ।
- ७) अपांगता भएका व्यक्तिहरुको सामाजिक पहिचान कायम राख्दै आर्थिक, सामाजिक विकासमा सहयोग, सम्बृद्धि र विकासका लागि यथोचित बजेट विनियोजित गरिनेछ ।
- ८) नगरपालिका कार्यालयमा एक लैङ्गिक डेस्कको स्थापना गरी एक सम्पर्क व्यक्ति (फोकल पर्सन) समेत तोकिनेछ ।
- ९) असहाय, अपहेलित तिरस्कृत बालबालिका तथा महिलाको संरक्षणको लागि स्थापित विशेष कोषको सञ्चालनलाई प्रभावकारी तुल्याइनेछ ।
- १०) नगरक्षेत्र भित्र जेष्ठ नागरिक हेरचाह केन्द्र, बाल अनाथालय साथै सुरक्षित महिला आवास गृह निर्माणका लागि संभाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।

च) संचार क्षेत्र एवं पत्रकारिता विकास नीति:

- १) नगरक्षेत्र भित्रका सामुदायिक रेडियोहरुको संस्थागत विकास गर्न आवश्यक सहयोग गरिनेछ ।
- २) स्थानीय पत्रपत्रिका, स्थानीय एफ. एम. रेडियो एवं स्थानीय टेलिभिजनमार्फत नगरका गतिविधिहरु, प्रकाशन, एवं प्रसारण गरिनेछ ।
- ३) संचार तथा पत्रकारिताको विकास अभिवृद्धि गर्न आवश्यक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

छ) सार्वजनिक-निजी साभेदारी नीति:

- १) मासु पसल सुधार, डेरी पसल, पशु वधस्थल र पशु वधशाला निर्माण जस्ता कार्यक्रमहरु साभेदारी गरी संचालन गरिनेछ ।
- २) नगरक्षेत्रभित्र मनोरञ्जन पार्क, पुस्तकालय आदि निर्माण एवं संचालन गर्न जिल्ला उद्योग वाणिज्य संघसँग साभेदारीको मोडल तय गरी आवश्यक कार्य प्रकृत्या अगाडि बढाईनेछ ।
- ३) फोहरमैला तथा सरसफाइ व्यवस्थापनको कार्यलाई सार्वजनिक-निजी साभेदारीमा संचालन गरिनेछ ।

- ४) हाल सञ्चालित कुश्मा बजार सरसफाई अभियान, २०७२ लाई थप प्रभावकारी बनाउन सरकारी, गैरसरकारी, निजी एवं सामुदायिक संस्थाहरुबीच आवश्यक समन्वय गरिनेछ । यो अभियानलाई नगरपालिकाका अन्य वडाहरुमा समेत विस्तार गर्दै लगिनेछ ।
- ५) जिल्लास्थित उद्योग वाणिज्य संघसंग संभावित विकासका क्षेत्रहरुको पहिचान गरी साभेदारीलाई प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिइनेछ ।

ज) सुशासन प्रवर्द्धन तथा संगठन विकास नीति:

- १) नगरपालिकाको प्रशासनिक तथा सांगठनिक संरचना र सस्थागत प्रणालीलाई चुस्त/दुरुस्त, विश्वसनीय, क्षमतायुक्त र प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- २) नगरपालिकाको वेभसाइटलाई थप व्यवस्थित गरी जनताको सूसुचित हुन पाउने हकलाई व्यवहारमा अवलम्बन गरिनेछ । सूचनाको हकको प्रत्याभूतिका लागि सामाजिक सञ्जालहरुको प्रयोगलाई समेत बढावा दिइनेछ ।
- ३) सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षणलाई अनिवार्यरुपमा अवलम्बन गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा विशेष जोड दिइनेछ ।
- ४) नगरपालिकाको संस्थागत क्षमता वृद्धिका लागि भौतिक पूर्वाधार विकास तथा अभिलेख प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।
- ५) उत्कृष्ट कार्य गर्ने कर्मचारी, करदाता, उपभोक्ता समिति, पत्रकार, टोल विकास समितिलाई पुरस्कार गर्ने पद्धतिको अवलम्बन गरिनेछ ।

झ) सामाजिक परिचालन तथा टोल विकास नीति:

- १) टोल विकास तथा सामुदायिक संघ/संस्थाहरुको सहयोग, समन्वय र सक्रियतामा सामुदायिक विकासका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- २) नगरपालिकाका सबै वडाहरुमा सामाजिक परिचालनका कार्यक्रमहरु मार्फत सामाजिक सचेतना अभिवृद्धि गर्दै सबै वर्ग र क्षेत्रको सहभागिता बढाइनेछ ।
- ३) सामाजिक परिचालनका लागि गैर सरकारी संस्था सामुदायिक संस्था स्थानीय आमा समूह, साथै महिला समूह र बालक्लबलाई परिचालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- ५) नगरपालिका क्षेत्रभित्र टोल विकास समितिहरु गठन गरी तिनीहरुमार्फत फोहोरमैला व्यवस्थापन, टोलको समग्र विकास र सामाजिक परिचालनमा योगदान पुऱ्याइने छ ।

ञ) वन उद्योग र वातावरण नीति :

- १) सामुदायिक वन क्षेत्रको संरक्षण र सम्बर्द्धनकोलागि जिल्ला वन कार्यालयसंग साभोदारीमा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- २) वातावरण मैत्री स्थानिय शासनको प्रारुपमा उल्लेखित सूचकहरुको उपलब्धिको लागि तदनुरुप कार्यक्रमरु संचालन गरिनेछ ।
- ३) लघु घरेलु तथा साना उद्योगको प्रवर्द्धनको लागि स्थानिय स्तरमा उपलब्ध स्रोत तथा साधनको प्रयोगमा जोड दिइनेछ ।
- ४) परम्परागत सीपमा आधारित उद्यमलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- ५) दर्ता नभई संचालनमा रहेका उद्योग तथा व्यवसायलाई करको दायरामा ल्याइनेछ ।
- ६) लोपोन्मुख जडिवुटी तथा वन्यजन्तु संरक्षणका लागि विशेष पहल गरिनेछ ।
- ७) यस नगरपालिकालाई स्वच्छ, सफा सुन्दर राखी यस नगरको फरक पहिचान गराउनका लागि हरित नगर (Green City) को अवधारणलाई कार्यान्वयन गर्न आवश्यक अध्ययन गरी कार्ययोजना निर्माण गरिनेछ ।

ट) स्वास्थ्य तथा सरसफाइ नीति:

- १) सरसफाइमा यस नगरलाई नमूना नगरको रुपमा विकास गरिनेछ । नगरभित्र सृजित फोहर व्यवस्थापनको लागि घरघरमै फोहरको व्यवस्थापन गर्न समुदायको परिचालनमा जोड दिइनेछ ।
- ३) नगरको फोहर व्यवस्थापनको लागि ल्याण्डफिल साईटको निर्माणको लागि जग्गा प्राप्ति र वातावरणीय अध्ययनको कार्य अगाडि बढाईनेछ ।
- ४) नगरक्षेत्रमा पोलिथिन भोलाको प्रयोगलाई निरुत्साहित गर्दै प्लाष्टिक भोलामुक्त नगरपालिका घोषणा गर्न कार्ययोजना निर्माण गरिनेछ ।
- ५) नगरक्षेत्रको मुख्य बजार क्षेत्र र चोकमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण गरी सार्वजनिक निजी साभोदारी मार्फत संचालन एवं व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- ६) स्वास्थ्य र सरसफाइ सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गरी HIV/AIDS, लागुपदार्थ तथा दुर्व्यसनी नियन्त्रण र हेरचाहको लागि विभिन्न स्वास्थ्य संस्थाहरुको सहयोग, समन्वय र साभोदारी गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ७) नगरपालिकाभित्र संचालित ठूला आयोजनाहरुको निर्माणमा वातावरणीय प्रभाव मुल्याङकन र Bio-Engineering को प्रविधि अवलम्बन गरिनेछ ।
- ८) नगरपालिकालाई पुर्ण खोप न.पा. घोषणा गरिने छ ।

ठ) अन्य विविध क्षेत्र:

- १) नगरपालिका क्षेत्रभित्र आकस्मिक रुपमा पर्न सक्ने विपदमा एवं राहतको लागि विपद्दुद्धार कोषको स्थापना गरी संचालनमा ल्याईनेछ ।
- २) नगरको समग्र आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक र पर्यटकीय संभावनाहरुको विकास र विस्तार गर्नको लागि नगरपालिका संघ, क्षेत्रीय अध्ययन केन्द्र जस्ता निकायहरुको उपयोग गर्दै राष्ट्रिय एवं अन्तर्राष्ट्रिय रुपमा

समान प्रकृतिका स्थानीय निकायहरूसँग भगिनी सम्बन्ध कायम गर्ने र त्यस्ता फोरमहरुलाई नगरको विकासको लागि उपयोग गर्ने नीति लिईनेछ ।

- ३) नगरक्षेत्रभित्र विद्युत सेवा नियमित एवं व्यवस्थित गर्न र ल्याण्डलाईन टेलिफोन सेवा विस्तार गर्नका लागि आवश्यक समन्वय गरिनेछ ।
- ४) विभिन्न सेवा सुविधाको लागि सदरमुकाममा केन्द्रीत भै अस्थायी वसोवास गर्ने महिलाको लागि उत्पादनमुलक आय आर्जनका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- ५) विकास निर्माण कार्यमा नगरक्षेत्रको शान्ति, सुव्यवस्था र अमनचयन एक महत्वपूर्ण आयाम भएकोले यस कार्यमा जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायसंग आवश्यक समन्वय गरिनेछ ।
- ६) समुदायको सहभागितामा सडक वत्तीको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ७) नगरपालिको ऐलानी तथा सरकारी पर्ति जग्गाको संरक्षण गर्नको लागि त्यस्ता जग्गाको पहिचान गरी लगत कायम गरिनेछ ।

आ.व. ०७३/०७४ को लागि नगर बोर्ड बैठकबाट सिफारिस भई आएको नगरपालिकाको आन्तरिक श्रोत को देहाय वमोजिमको प्रस्तावित आय विवरणलाई स्विकृत गर्ने ।

कुशमा नगरपालिका कार्यालय

कुशमा, पर्वत

आ.व. ०७३/०७४ को प्रस्तावित आन्तरिक आय

संकेत नं	आय शिर्षक	आ.व.०७१/०७२ को यथार्थ आय	आ.व. ०७२/०७३ को प्रस्तावित आय	आ.व. ०७२/०७३ को मंसिर सम्मको आय	आ.व. ०७३/०७४ को प्रस्तावित आय	कैफियत
१	आन्तरिक कर					
१.१	स्थानिय कर					
१.१.१	मालपोत तथा भुमीकर	३,६८,५६५	५०००००	१२७०७९	५,००,०००।-	
१.१.२	घर जग्गा कर	४,४२,१२०	५०००००	२४२९९२	१०,००,०००। -	
१.१.३	वहाल कर		२०००००		२,००,०००।-	
१.१.४	विटोरी कर		५००००		५०,०००।-	
१.१.५	ब्यवसाय कर	१४२४२६	३०००००	१०४७००	१५,००,०००। -	
१.१.६	सवारी कर			३००		
१.१.६.१	सवारी दर्ता तथा वार्षिक सवारी कर	३०००	६००००		६०,०००।-	
१.१.६.२	पटके सवारी कर		६००००		६०,०००।-	
१.१.७	सम्पत्ती कर					
१.१.८	मनोरञ्जन कर		५००००		५०,०००।-	
१.१.९	विज्ञापन कर	२४२००	५००००		५०,०००।-	
जम्मा			१७७००००	४७५०७१	२९,७०,०००। -	
१.२	सेवा शुल्क					
१.२.१	सवारी पार्किङ शुल्क		१००००		१००,०००।-	
१.२.२	महशुल तथा सेवा शुल्क					
१.२.२.१	खानेपानी महशुल					
१.२.२.२	विद्युत महशुल					
१.२.२.३	टेलिफोन महशुल					
१.२.३	पर्यटन सेवा शुल्क					
१.२.४	सार्वजनिक सुविधा उपयोग सेवा					

	शुल्क					
१.२.५	सार्वजनिक संरचना मर्मत सम्भार शुल्क					
१.२.६	अचल सम्पत्ती मुल्याङ्कन सेवा शुल्क	३५२११०	१२०००००	४६३००	१२,००,०००। -	
१.२.८	अन्य सेवा शुल्क		१०००००	३३९२०	१,००,०००।-	
कुल शुल्क			१३१००००		१४००,०००। -	
१.३	दस्तुर					
१.३.१	दर्ता तथा नविकरण दस्तुर	२८९५०	२५००००		२,५०,०००।-	
१.३.२	नक्सापास दस्तुर	१४०९४०७	१५०००००	४३१०७	२०,००,००० ।-	
१.३.३	सिफारिस तथा वक्सौनी दस्तुर	१२६२४४३	२००००००	३८८०१९	१५,००,०००। -	
१.३.४	नाता प्रमाणित दस्तुर	१०६२८०	१०००००	१३४०६०	१,५०,०००।-	
१.३.५	अन्य दस्तुर		२०००००	४७११००	२,००,०००।-	
जम्मा			४०५००००	१११६५०६	४१,००,००० ।-	
१.४	विक्री					
१.४.१	चालु सम्पत्ती विक्री					
१.४.२	स्थायी सम्पत्ती विक्री					
१.४.३	अन्य विक्री	२०००				
१.५	श्रोत परिचालन					
१.५.१	सार्वजनिक निजी साभेदारी					
१.५.२	अन्य श्रोत परिचालन					
१.६	साँवा, ब्याज, लाभांश र वोनस					
१.६.१	साँवा फिर्ता					
१.६.२	ब्याजवाट आय					
१.६.३	लाभांश					
१.७	अन्य आय			२५२५०		
१.७.१	दण्ड जरिवाना		५०००		५०,०००।-	
१.७.२	भाडा तथा वहालवाट आय				३५००००	

१.७.३	धरौटी जफत					
१.७.४	धरौटी फिर्ता					
१.७.५	पेशकी फिर्ता		१०००००		१,००,०००।-	
१.७.६	अन्य विविध आय		६५००००		१०,५०,०००। -	
	१.७ को जम्मा		७५५०००	२५२५०	१५,५०,०००।	
	रजिष्ट्रेशन	४१३३५४४।७ २	८५०००००	२३८३५३३।० ७	९५,००,००० ।-	
	जि.वि.स. राजश्व वाँडफाँडवाट		१५०००००	६६८३६२	१५,००,०००। -	
	गत आ.व.को वचत	३९४३०४३।२ ९	२११५०००	१६२३८१५	१६२३८१५।-	
	कुल आन्तरिक आय	१२२१८०८९।० १	२००००००।	६२९२५३७।७	२,२६,४८,८१५।-	

नोट : आ.व. ०७३/०७४ बाट एकिकृत सम्पत्ति कर लागु भएमा घरजग्गा कर तथा मालपोत करमा प्रक्षेपण गरिएको रकम रु १५,००,०००।(पन्ध्र लाख) स्वतः एकिकृत सम्पत्ति करमा परिणत हुनेछ ।

कुशमा नगरपालिका कार्यालय

कुशमा पर्वत

आर्थिक वर्ष २०७३/०७४ को प्रस्तावित व्यय
आन्तरिक आय चालु खर्च तर्फ

संकेत नं.	खर्च विवरण	०७१०७२ को बिनियोजन रु	०७१०७२ को खर्च	०७२१०७३ को बिनियोजन	०७२१०७३ को संसोधित	०७२१०७३ को प्रथम चौमासिक खर्च	आ.ब. ०७३/०७४ को प्रस्तावित व्यय
१	उपभोग खर्च						
१.०१.१	कर्मचारी तलब	१२५००००१००	१२१७२२८१००	३१५००००१००	३१५००००१००	४९५९७६१००	३६०००००
१.०१.२	पदाधिकारी पारिश्रामिक	१०००००१००	९९४९०१००	१०००००१००	१०००००१००		१००००००
१.०१.३	कर्मचारी कल्याण कोष	५०००००१००	५०००००१००	५०००००१००	५०००००१००		५००००००
१.०१.४	विमा प्रिमियम खर्च	२४००००१००	०१००	४५००००१००	४५००००१००		३३६००
१.०२	भत्ता खर्च	५०००००१००	५०००००१००	२०००००१००	२०००००१००	३०००००१००	४००००००
१.०४	पोषाक	७५००००१००	७५००००१००	६७५०००१००	६७५०००१००		१४२५००
२	कार्यालय सञ्चालन र सेवा खर्च						
२.०२	संचार	५०००००१००	२०००००१००	५०००००१००	५०००००१००		१००००००
२.०३	कार्यालय सञ्चालन सम्बन्धि खर्च (पदपूर्ति समिति समेतको)	१००००००१००	६४११०२१००	२०००००१००	२०००००१००	१२०२८६१००	२८६१०५
२.०४	भाडा	५०००००१००	०१००	१५००००१००	१५००००१००		१५०००००
२.०८	विविध (परिषद खर्च समेत)	१९३५००१००	१९३५००१००	३०००००१००	३०००००१००	४९२३०१००	२५०००००
४.०५.२	कार्यक्रम भ्रमण खर्च	२०००००१००	२०००००१००	२३७५००१००	२३७५००१००	११८५५०१००	२००००००
	कुल चालु खर्च	३४९२५००१००	२९९६३२०१००	५००००००१००	५००००००१००	८१४०४२१००	५७६२२०५

आन्तरिक आयको पूजिगत खर्च तर्फ प्रस्तावित व्यय

६.०१	फर्निचर खरिद	३०००००१००	१६८४२६१००	५०००००१००	५०००००१००		५००००००
६.०२	सवारी साधन	१५०००००१००	१२०८७९३१००		२०००००१००		२००००००
६.०३	मेसिनरी औजार तथा अन्य उपकरण	३०००००१००	२८०८८०१००	७०००००१००	७०००००१००		१५०००००
६.०४	भवन निर्माण	०१००	०१००	५००००००१००	०१००		०
६.०५	सार्वजनिक निर्माण खर्च	८१३७५००१००	३३५४८२२१००	८६०००००१००	९३८१७९११००	१४१३७५१००	१३०६०६९०
	बान्द्रेबिडि बसपार्क मर्मत सुधार				२६९९६८१००	२६९९६८१००	
	पत्रकारीता प्रवर्धन कार्यक्रम				४०००००१००	२०००००१००	७००००००
	कृ.न.पा.८ हिक्मत जोशीको घरदेखी राजमार्ग जानेवाटो स्याव तथा नाली निर्माण				८१६९२१००	२८०००१००	
	पार्वती बहुउद्देश्यीय सहकारी भवन मर्मत				४००००१००	४००००१००	

	जिल्ला प्रशासन कार्यालय हाता भीत्र कालिका मन्दिरमा प्रतिक्षलय निर्माण				३२७५०९।००	६००००।००	
	पदपूर्ति समितिको कार्यक्रम खर्च				१५०००००।००	६०००००।००	
	पैरे सिमखेत धैरनी सडक १५				५००००।००		
	ठुलढुङगा भीरथापा धारापानी खानेपानी ६				५००००।००		
	शिवालय मन्दिर सत्तल निर्माण १०				५००००।००		
	छमर्के बोडिस्वारा भुजेलथान सडक निर्माण ५				५००००।००		
	रेडकसचोक देखी ज्ञादी कैया भो.पु. सम्म सडक निर्माण १०				५००००।००		
	मुलपंधेरी बाट बैराखेत सिंचाईकुलो प्लाष्टर १४				५००००।००		
	संस्कृति संरक्षण तथा सम्बर्द्धन				२०००००।००		
	सहस्रधारा तल्लो पाड हुदै टार				२०००००।००		
	खेलकुद प्रवर्द्धन				२०००००।००		
	पुराना योजना मर्मत तथा भैपरी आउने सार्वजनिक निर्माण				२५००००।००		
	कुशमा बजार सरसफाई अभियान, २०७२				२५००००।००		
	उद्योग बाणिज्य मेला प्रवर्द्धन				०।००	०।००	२०००००
	कृषि उपज संकलन केन्द्र				०।००	०।००	५०००००
६.०७	अध्यन तथा पूजिगत प्राविधिक परामर्स सेवा खर्च	१०००००।००	१०००००।००		०।००		
७.०२	रिण लगानी	०।००	०।००		०।००		
९.०२	भैपरी आउने	१४००००।००	१२५०००।००	२०००००।००	२०००००।००	६९०००।००	२२६०००
	कुल पूजिगत खर्च	१०४७७५.००।००	५२३७८४१।००	१५०००००।००	१५०००००।००	१४०७५४३।००	१६८८६६१०
	आन्तरिक आय तर्फ चालु तथा पूजिगत खर्चको कुल रकम	१३९७००००।००	८२३४१६१।००	२०००००००।००	२०००००००।००	२२२१५८५।००	२२६४८८१५

कुशमा नगरपालिका कार्यालय

कुशमा, पर्वत

आ.व. २०७३/०७४ को लागि निःशर्त चालु अनुदान तर्फ प्रस्तावित कार्यक्रम तथा बजेट तालिका केन्द्रीय बजेट तर्फ

सि.नं.	संकेत	खर्च शिर्षक	संसोधित बजेट
१	२११११	तलब	१२०००००
२	२१११२	स्थानीय भत्ता	६५०००
३	२१११३	महँगी भत्ता	१०००००
४	२१११९	अन्य भत्ता	२५००००
५	२११२१	पोशाक	६००००
६	२२१११	धारा विजुली	५००००
७	२२११२	संचार महशुल	१०००००
८	२२१२१	घर भाडा	४०००००
९	२२१२२	अन्य भाडा	५००००
१०	२२३१४	अन्य इन्धन	५००००
११	२२२११	सवारी इन्धन	३०००००
१२	२२२१२	मर्मत संभार	१०००००
१३	२२३११	कार्यालय सामान	४०००००
१४	२२४१२	अन्य सेवा शुल्क	६०००००
१५	२२५११	कर्मचारी क्षमता विकास	०
१६	२२५१२	सिप विकास तथा जनचेतना गोष्ठी	५००००
१७	२२५२२	अन्य कार्यक्रम	१७५०००
१८	२२६११	अनुगमन मुल्याङ्कन	२५००००
१९	२२६१२	भ्रमण खर्च	१५००००
२०	२२७११	विविध खर्च	२५००००
जम्मा			४६०००००

आ.ब. ०७३/०७४ को लागी स्थानीय विकास शुल्क अन्तर्गत प्रस्तावित योजना तथा कार्यक्रमहरु :

कुल प्रस्तावित बजेट रु. २ (दुई) करोड ।

क्र.सं.	योजना तथा कार्यक्रम	बजेट रुं	कैफियत
१)	भौतिक पूर्वाधार निर्माण तर्फ	१६००००००	
	क) सडक कालोपत्रे		
	ख) सडक ग्राभेलिंग		
	ग) खानेपानी आयोजना		
२)	संस्थागत विकास तर्फ	२००००००	
	क) मेसिनरी औजार, उपकरण खरिद	१५०००००	
	ख) कर्मचारी क्षमता विकास	५०००००	
३)	सामाजिक परिचालनद्वारा गरिवी न्यूनीकरण	१००००००	
	क)सामाजिक परिचालन सम्पूरक कोष	३०००००	
	ख)नागरिक सचेतना केन्द्रका सदस्यहरुको क्षमता विकास, अभिमूखीकरण, अध्ययन अवलोकन भ्रमण ॥	२०००००	
	ग) वडा नागरिक मञ्चका पदाधिकारीहरुको क्षमता विकास, अभिमूखीकरण, अध्ययन अवलोकन भ्रमण	५०००००	
४)	लघु उद्योग, लघु उद्यमशीलता प्रवर्द्धन	५०००००	
५)	नागरिक सचेतना केन्द्रको सदस्यहरुलाई बेमौसमी तथा प्रांगरिक तरकारी खेतीको तालिम तथा अनुदान प्रदान	५०००००	

आ.ब. ०७३/०७४ मा जगोडा कोष तर्फ प्रस्तावित योजनाहरु

कुल रकम:- ३०००००००।-(तिन करोड)

सि.नं.	योजनाको नाम	रकम	कैफियत
१	नगरपालिका भवन निर्माण	१०००००००	
२	वान्द्रेविडि बसपार्क निर्माण	१०००००००	
३	ल्याण्डफिल साईट	१०००००००	

स्थानीय विकास शुल्क अन्तर्गत कालोपत्रे, खानेपानी, ग्राभेल गर्ने योजनालाई ३० प्रतिशत लागत सहभागिता हुने गरी सञ्चालन गर्ने र यस सम्बन्धि योजनाहरु नगरपालिकाले छनौट गर्ने ।

कुशमा नगरपालिकाको आ.ब. २०७३/७४ को प्रस्तावित अनुमानित आय

संकेत नं.	आय शिर्षक	आ.ब. ०७१/०७२ को आय	आ.ब. ०७२/०७३ को प्रस्तावित आय	आ.ब.०७२/०७३ को संसोधित आय	आ.ब. ०७३/०७४ को लागी अनुमानित आय	कैफियत
१	निशर्त बाह्य स्रोत चालु					
२.१	नेपाल सरकारबाट अनुदान					
२.१.१	प्रसाशन अनुदान	५४९०,०००।००	६०३९०००।००	४६०००००	४६०००००।००	
२.१.२	स्थानीय विकास शुल्क चालु	०।००	०।००	०।००	०।००	
२.१.३	सामुदायिक शासन क्षमता विकास चालु LGCDP	७११८०००।००	३१९३०००।००	७२०००००।००	७५०००००।००	
२.१.४	शहरी स्वास्थ्य क्लिनिक	०।००	०।००	०।००	०।००	
२.१.५	आन्तरीक आय चालु	३४९२५००।००	५००००००।००	५००००००।००	५६६२२०५।००	
	जम्मा	१६१००५००।००	१४२३२०००।००	१६८०००००।००	२२३६२२०५।००	
२	निशर्त बाह्य स्रोत पूँजीगत					
२.१.५	निशर्त अनुदान पुजीगत	४४०४९०००।००	३३९५४०००।००	१७८४८०००।००	१७८४८०००।००	
२.१.६	स्थानीय विकास शुल्क पुजी	०।००	३०००००००।००	८७४३०००।००	२०००००००।००	
२.२.७	सामुदायिक विकास शुल्क पुजी LGCDP		०।००	०।००	०।००	
२.२.८	पूँजीगत आन्तरिक आय	१०४७७५००।००	१५००००००।००	१५००००००।००	१६९८६६१।००	
	जम्मा	५४५२६५००।००	७८९५४०००।००	४१५९१०००।००	५४८३४६१।००	
३	शसर्त अनुदान					
२.२.९	स्थानीय यातायात तथा पुर्वाधार कार्यक्रम	०।००	०।००	०।००	०।००	
२.२.१०	सडक बोर्ड	०।००	१००००००।००	१००,००,०००।००	१०००००००।००	
२.२.११	नगर विकास कोष अनुदान माग	०।००	०।००	०।००	०।००	
२.२.१२	नगर विकास कोष ऋण माग	०।००	०।००	०।००	०।००	
२.२.१४	जगेडाकोष भौतिक निर्माण	०।००	३००००००।००	३००००००।००	३,००,००,०००।००	
२.२.१५	जिल्ला विकास बाट प्रप्त हुने योजनाको रकम	१८६८३७६।००		२५०००००।००	२५०००००।००	
२.२.१६						
२.२.१७	अन्य नगद अनुदान भूकम्प पिडित	०।००	०।००	१५७००००।००	०।००	
२.२.१८	साँवा फिर्ता	०।००	०।००	०।००	०।००	

२.२.१९	व्याज प्राप्त	०१००	०१००	०१००	०१००
२.२.२०	बिभिन्न कोष मौ.	०१००			०१००
	मर्मत सम्भार कोष			१८८३२५०१००	
	प्रकोप व्यवस्थापन कोष			२५२७६१००	
	उर्जा तथा वातावरण कोष			३२०००१००	
	मानव संसाधन र महिला तथा बालबालिका कोष			९४०००१००	
	कर्मचारी कल्याण कोष			५०००००१००	
२.२.२१	अन्य निकाय बाट प्राप्त अनुदान	३२४००			
	जम्मा	१९००७७६१००	३१००००००१००	३६६०४५२६१००	४२५०००००१००
३.०१	सामाजिक सुरक्षा	२४७८०००१००	४००००००१००	२७३५५२००१००	२८००००००१००
३.०१.२	उपभोक्ता जनसहभागिता	०१००	०१००	०१००	०१००
३.०१.३	वाल संरक्षण अनुदान	०१००	०१००	०१००	०१००
	जम्मा	२४६८३७६१००	४००००००१००	२७३५५२००१००	२८००००००१००
	कूल जम्मा	७५०३८१७६१००	१२८१८६०००१००	१२२३५०७२६१००	१४७६९६८१५१००

कुशमा नगरपालिका कार्यालय कुशमा, पर्वत
आ.व. २०७३/७४ का लागि प्रस्तावित नगरपालिकाका अनुदानको बाँडफाँड

क्र.सं.	विनियोजन क्षेत्र	प्रस्तावित बाँडफाँड (रु.)
निःशर्त पुँजीगत अनुदान सिलिङ		१७८४८०००
१	जगेडा कोष म्याचिंग	२००००००
२	विभिन्न कोष तथा विशेष कोषहरु	९०००००
(क)	मर्मत संभार कोष	५०००००
(ख)	प्रकोप ब्यवस्थापन कोष	२५००००
(ग)	उर्जा तथा वातावरण कोष	५००००
(घ)	महिला तथा बालबालिका कोष	५००००
(ङ)	मानव संसाधन विकास कोष	५००००
		२९०००००
सम्पुरक कोष र अन्य कोष कटाई बाँकी रकम		१४९४८०००
२	लक्षित वर्ग	५२३१८००
(क)	महिला(न्युनतम १०%)	१४९४८००
(ख)	बालबालिका(न्युनतम १०%)	१४९४८००
(ग)	अन्य लक्षित वर्ग(न्युनतम १५%)	२२४२२००
	लक्षित वर्ग जम्मा	५२३१८००
समपुरक कोष र लक्षित वर्ग बजेट कटाई बाँकी रकम		९७९६२००
३	पुर्वाधार विकास	९७९६२००
(क)	आर्थिक/सामाजिक/भौतिक पुर्वाधार विकास	६८०००००
(ख)	प्रवर्द्धनात्मक आयोजना/कार्यक्रमहरु	२९९६२००
	पुर्वाधार विकास जम्मा	९७९६२००
कुल नगरपालिका अनुदान		१७८४८०००

(अनुसूची -१०)

कुशमा नगरपालिका कार्यालयवाट आ.व.२०७३/७४ का लागि प्रस्तावित कर दररेटहरु

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन तथा नियमावली वमोजिम स्थानीय कर संकलनलाई प्रभावकारी बनाई नगर विकासमा स्थानीय श्रोतको अंशमा वृद्धि गर्नका लागि कर तथा राजश्वका सम्बन्धमा छलफल गरि आगामी आ.व.२०७३/७४ का लागि निम्नानुसारका क्षेत्रमा निम्नानुसार करका दरहरुको प्रस्ताव स्विकृत गरि सोही वमोजिम कार्यान्वयन गर्ने निर्णय गरियो ।

सि.नं	व्यवशायको नाम तथा किसिम	नियमावली अनुसार को व्यवशाय कर को दर		आ.व. २०७३/७४ को करका दरहरु (रु.)
		न्यूनतम	अधिकतम	
१	व्यापारीक वस्तु	७५०	१०,०००	
	- ज्वेलरी (गहना पसल) ठूलो			३०००
	- ज्वेलरी (गहना पसल) मध्यम			२५००
	- ज्वेलरी (गहना पसल) साना			२०००
	- डिपार्टमेन्टल स्टोर्स (ठूलो)			२५००
	- सवारी साधन विक्रेता	३६०	१०,०००	
	- साईकल			२०००
	- मोटर साईकल, स्कुटर			५०००/४०००
	- ट्रयाक्टर ठूलो			६०००
	- ट्रयाक्टर पावर ट्रेलर			३५००
	- चारपांग्रे हलुका सवारीहरु			६०००
	- वस तथा ट्रक			७५००
	- निर्माण सामग्री कम्प्युटर, विद्युत सामान क्यामेरा, टेलिभिजन, रेडीयो कार्पेट पेट्रोलियम पदार्थ	५००	५,०००	
	- हार्ड वयर पसल (ठूलो)			३०००
	- हार्ड वयर पसल (मध्यम)			२०००
	- हार्ड वयर पसल (सानो)			१५००
	- हार्ड वयर पसल मिश्रित (ठूलो)			३०००
	- हार्ड वयर पसल मिश्रित (मध्यम)			२०००
	- रंग, रोगन तथा सिसा पसल (ठूलो)			३०००
	- रंग, रोगन तथा सिसा पसल (सानो)			२०००
	पेट्रोल पम्प			५०००
	- कम्प्युटर, बिजुलीका सामान,			२५००

	क्यामेरा, रेडियो, टेलिभिजन, फर्निचिड तथा फिनिचिड पसल (ठूलो)			
	- कम्प्युटर, बिजुलीका सामान,क्यामेरा, रेडियो,टेलिभिजन, फर्निचिड तथा फिनिचिड पसल (सानो)			२०००
	- दैनिक उपभोग्य सामान	३६०	१,०००	
	- दैनिक उपभोग्य सामानको थोक विक्रेता			१०००
	- किराना पसल -उच्च)			१०००
	- किराना पसल -मध्यम)			७००
	- किराना पसल (खुद्रा)			५००
	- फलफुल तथा तरकारी पसल ठूलो			१०००
	- फलफुल तथा तरकारी पसल मध्यम			७००
	- फलफुल तथा तरकारी पसल सानो			५००
	- सुती उनी, नाइलन कपडा पसल (ठूलो)			१०००
	- सुती उनी, नाइलन कपडा पसल (मध्यम)			६००
	- सुती उनी, नाइलन कपडा पसल (सानो)			७००
	- फेन्सी उच्च			१०००
	- फेन्सी मध्यम			६००
२	निर्माण व्यवसाय			
	नगरपालिका क्षेत्रमा प्रधान कार्यालय भएका निर्माण व्यवसायी	२,०००	१०,०००	
	- निर्माण व्यवसायि संघ			
	- क वर्ग			६०००
	- ख वर्ग			७०००
	- ग वर्ग			६०००
	- घ वर्ग			५०००
३	उत्पादन मुलक उद्योग	२,०००	१०,०००	
	- चाउचाउ उद्योग ठूलो			३५००
	- चाउचाउ उद्योग घरेलु			२५००
	- मैनवत्ति उद्योग घरेलु			२०००
	- कापी उद्योग घरेलु			२०००
४	उर्जामुलक उद्योग	२,०००	१५,०००	
	- हाईड्रो पावर प्रा.लि.			१५०००

	-वायु/सौर्यशक्ति/कोइला उद्योग			५०००
५	कृषि तथा बन जन्य उद्योग	१,५००	१०,०००	
	- कृटानी पिसानी सहितको तेल पेल्ले मिल			३०००
	- कृटानी पिसानी मिल			२०००
	- फर्निचर उद्योग (ठुलो)			५०००
	- फर्निचर उद्योग (सानो)			३०००
	- पशु दाना उद्योग			२५००
	- पोल्ट्री फर्म उच्च			३०००
	- पोल्ट्री फर्म सानो			२०००
	- बंगुर पालन			५०००
	- भैंसी पालन व्यवशाय			१५००
	- गाई पालन व्यवशाय			१५००
	- वाखा पालन व्यवशाय			१५००
	- स-मिल			६०००
	-जुस तथा अन्य जुस जन्य पेय पदार्थ			३०००
६	खनिज उद्योग	१,५००	१०,०००	२०००
७	पर्यटन उद्योग	१,०००	५०,०००	
	- होटेल उच्च			५०००
	- होटेल मध्यम			२०००
	- होटेल सानो			१५००
	- अन्य स-साना चिया खाजा तथा खाना पसल			१०००
	- रेष्टुरेष्ट एण्ड बार			१५००
	- लज भै डिष्ट्रीलरी सामान बेच्ने			३०००
	- गजल रेष्टुरेष्ट (दोहोरीसांभ समेत)			५०००
	सेवा उद्योग	४००	७,०००	
	- अफसेट प्रेस			२५००
	- लेटर प्रेस			१५००
	- चलचित्र भिडियो			३०००
	- सार्वजनिक परिवहन सेवा नगरपालिका भित्र प्रधान कार्यालय भएको			५०००
	- सा. परिवहन सेवा नगरपालिका भित्र शाखा का. भएको			४०००
	- फोटोग्राफी			१५००

	- प्रयोग शाला			१५००
	- चावी निर्माण			१०००
	निर्माण उद्योग	१,०००	१०,०००	
	- सिमेन्ट ब्लक उद्योग			३०००
	- मेटल / गिल उद्योग			३०००
	- इट्टा उद्योग (चिमनी भट्टा)			२०००
	- इट्टा उद्योग (साधारण भट्टा)			१५००
	- अन्य उद्योग			१०००
	संचार सेवा			
	- निजी मोबाइल सेवा केन्द्र	३६०	१००००	५०००
	- निजी टेलिफोन तथा फ्याक्ससेवा	३६०	१,५००	१०००
	- फ्याक्स फोटोकपी तथा प्रिन्टर सेवा	३६०	१,५००	१०००
	- मोबाइल फोन विक्री मर्मत	३६०	१,५००	१५००
	- एस.टि.डी, आइ. एस.टि.डी, इमेल	३६०	१,५००	१०००
	- कुरियर सेवा	३६०	१,५००	१०००
	- साईवर सेवा	३६०	१,५००	१०००
	- Screen Print छपाई तथा प्रकाशन	३६०	३,०००	१०००
	- फोन इन्क्वायरी (Inquiry)	३६०	१,५००	५००
१	वित्तिय सेवा			
	- आर्थिक कारोवार समेत गर्ने वित्तिय कम्पनीको मुख्य कार्यालय	५,०००	१०,०००	७०००
	- वित्तिय कम्पनीको शाखा कार्यालय	१,०००	३,०००	२५००
	- विमा कम्पनी	५,०००	१०,०००	७०००
	- विदेशी मुद्रा सटही	१,०००	३,०००	२०००
	- मनी ट्रान्सफर	१,०००	३,०००	२०००
	- धितो पत्र कारोवार	१,०००	३,०००	१५००
	- सहकारी बैंक	१,०००	२,०००	२०००
	- निजि क्षेत्रका वाणिज्य बैंकहरु	५,०००	१०,०००	९०००
	- निजि क्षेत्र समेतको स्वामित्वमा रहेका बैंकका शाखा कार्यालयहरु	५,०००	१०,०००	६०००
	- विमा कम्पनिका शाखा वा सम्पर्क कार्यालयहरु	३६०	३,०००	३०००
	- सर्भेयर सेवा केन्द्र	३६०	३,०००	२०००
२	स्वास्थ्य सेवा			
	- गैह्र सरकारी अस्पताल	१,५००	५,०००	५०००

	- सामुदायिक अस्पताल	१,५००	५,०००	३०००
	- नीजिस्तरका अस्पताल तथा रिसर्च प्रा.लि.	२,५००	५,०००	५०००
	- नर्सिङ होम	२,५००	५,०००	५०००
	- ल्याव तथा क्लिनिक	५००	३,०००	२०००
	- होमियोप्याथी तथा प्राकृतिक चिकित्सा क्लिनिक			१०००
	- औषधी पसल थोक (जनस्वास्थ्य)			३०००
	- औषधी पसल खुद्रा ,,			२०००
	- औषधी पसल -आर्युवेदिक)			२०००
	- औषधी पसल पशु स्वास्थ्य			१५००
	- पशु पंक्षी दाना पसल			१५००
	- जडी बूटी पसल			५००
२	- विशेषज्ञ परामर्श तथा अन्य व्यवसायीक सेवा	३६०	३,०००	
	- चिकित्सक	३६०	३,०००	२०००
	- दन्त चिकित्सक रिसर्च	३६०	३,०००	२०००
	- पशु चिकित्सक	३६०	३,०००	१५००
	- कविराज	३६०	१,०००	१०००
	- ईञ्जिनियर	३६०	३,०००	२०००
	- कानुन व्यवसायि	३६०	३,०००	२०००
	- लेखापरिक्षक	३६०	३,०००	
	- क वर्ग			२०००
	- ख वर्ग			१५००
	- ग वर्ग			१२००
	- घ वर्ग			१०००
	- विमा एजेण्ट	३६०	३,०००	१५००
	- सभैयर	३६०	३,०००	१५००
	- अनुवादक	३६०	३,०००	१०००
	- नोटरी पब्लिक सेवा	३६०	३,०००	१०००
	- अनुसन्धान कर्ता तथा परामर्शदाता	३६०	३,०००	१५००
	- कम्प्युटर एनालिष्ट तथा प्रोग्रामर	३६०	३,०००	१५००
	- शेयर दलाल	३६०	३,०००	१०००
	- सामान ढुवानी कर्ता कम्पनि	७५०	३०००	२०००
	- संस्थागत पेण्टर	५,०००	१५,०००	५०००

४	शिक्षा सेवा			
	- नीजि क्षेत्रका स्कूल क्याम्पस, विश्व विद्यालय	३६०	१,०००	
	- नीजि क्षेत्रका क्याम्पस र १०+२			१०००
	- नीजि क्षेत्रका मा.वि. स्कूल			९००
	- ,, ,, नि.मा.वि. स्कूल			८००
	- नीजि क्षेत्रका प्रा.वि. स्कूल			८००
	- नीजि क्षेत्रका पुर्व प्रा.वि स्कूल			८००
	- निजि क्षेत्रका होस्टेलहरु			१०००
	- तालिम तथा अनुसन्धान केन्द्र,	१,०००	३,०००	२०००
	- प्राविधिक शिक्षालय	१,०००	३,०००	२५००
	- टाइपिङ, कम्प्युटर तथा भाषा प्रशिक्षण केन्द्र संस्था	१,०००	३,०००	२०००
	- टाइपिङ			१०००
	- कम्प्युटर			१५००
	- ट्युशन तथा कोचिङ सेन्टर			३०००
	- भाषा प्रशिक्षण केन्द्र			१५००
५	मर्मत संभार केन्द्र	३६०	३,०००	
	- हेभी इक्युवमेन्ट मर्मत केन्द्र			२५००
	- बस, ट्रक, कार, जिप			२०००
	- मोटर साइकल			१८००
	- साइकल तथा अन्य			१०००
	- रेडियो, टेलिभिजन, घडी, प्रेसर कुकर, टेलिफोन सेट, हिटर, र विद्युतिय सामान	३६०	१,५००	
	- रेडियो तथा टि.भी. मर्मत केन्द्र			१५००
	- रेडियो तथा घडी मर्मत केन्द्र			१२००
	- घडी मर्मत			१०००
	- प्रेसर कुकर, हिटर, टेलिफोन सेट, सिलाई मेशीन मर्मत			१०००
	- फोटोकपी कम्प्युटर मर्मत			१५००
	- अन्य इलेक्ट्रीक तथा इलेक्ट्रोनिक्स मर्मत			१५००
६	अन्य सेवा			
	- विज्ञापन एजेन्सी	३६०	१,५००	१०००
	- बैदेशिक रोजगार सेवा	३६०	१,५००	१५००
	- स्वदेशी रोजगार सेवा	३६०	१,५००	१०००

	- सेक्रेटरीयल सेवा	३६०	१,५००	१०००
	- हाउजिड कम्पनी तथा घर जग्गा खरिद विक्री (रियलस्टेट)	१,५००	५,०००	४०००
	- ब्युटी पार्लर, केश श्रृंगार	३६०	१,५००	१०००
	- ड्राइ क्लिनर्स	३६०	१,५००	६००
	- फोटो स्टुडीयो	३६०	१,५००	१०००
	- साइनबोर्ड पेन्टीड सेवा	३६०	१,५००	६००
	- पशु वधशाला	१,०००	३,०००	२०००
	माशु विक्रेता	३६०	१,०००	
	- माशु मिश्रित (कुखुरा र माछा बाहेक)			१०००
	- मासु कुखुराको			६००
	- मासु खशी, बोका			१०००
	- मासु रांगा, बंगुर			१०००
	- माछा			१०००
७	माथिको वर्गिकरणमा नपरेका अन्य विविध सेवा व्यवसाय तथा कारोवारहरु	३६०	५,०००	
	- सिलाई केन्द्र २ भन्दा बढी मेसिन (टेलर्स)			१०००
	- सिलाई प्रशिक्षण केन्द्र			१०००
	- कवाडी			१०००
	- टेलर्स (कपडा सहितको)			१५००
	- कपडा जुत्ता पसल			१५००
	- छाला जुत्ता पसल उच्च			१५००
	- छाला जुत्ता पसल साधारण			१०००
	- छाला जुत्ता निर्माण तथा मर्मत केन्द्र			५००
	- भांडा पसल मध्यम			२०००
	- भाडा पसल साधारण			१५००
	- चुरा पसल टंकीमा राखेको			५००
	- काठ तथा स्टिल फर्निचर पसल			३०००
	- चस्मा पसल			१५००
	- मेशीनरी पार्ट पुर्जा पसल			३०००
	- हजाम पसल			१०००
	- ड्राइभिड इन्स्टीच्युट			२०००
	- पान पसल			५००
	- डिजिटल कलर ल्याब			४०००

- डिजिटल कलर ल्याब मिडियम			३५००
- ल्फेक्स, प्रिन्टर सेवा			३०००
- कलर ल्याब			२०००
- अडियो तथा भिडीयो क्यासेट सेण्टर			१०००
- दुग्धडेरी, सहकारी संघ			१५००
- दुग्धडेरी			१०००
-दुग्ध चिस्यान केन्द्र			२५००
- स्यानीटरी सामानको पसल			२०००
- प्लाष्टीक मेच कुर्ची तथा अन्य सामग्री पसल			२०००
- ग्यांस सिलिण्डर विक्रेता			१०००
- कोर्ल्ड ड्रिडस् पसल			१०००
- उन पसल			१०००
- होजियारी उद्योग मध्येम			१०००
- होजियारी उद्योग साधारण			७००
- कस्टमेटीक पसल मध्यम			१०००
- कस्टमेटीक पसल साधारण			६००
- स्टेशनरी होलसेल			३०००
- स्टेशनरी ठुलो			२५००
- स्टेशनरी सानो			१५००
- पत्र पत्रिका पसल			५००
- मिठाई पसल (मिष्ठान भण्डार)			१५००
- म:म रेष्टुरां			१५००
- भोजनालय ठुलो			१५००
- भोजनालय साधारण			१०००
- अन्य पसल तथा स- साना पाउरोटी दालमोट, मसला, मैन बत्ति जस्ता घरेलु उद्योग			१०००
- कन्सल्टेन्सी एवं परामर्श सेवा			५०००
- मेन पावर कं. शाखा कार्यालय			५०००
- कृषि फलफुल तथा वन नर्सरी व्यवसाय			५००
- कृषि बिउ विजन भण्डार			५००
- केवल लाइन प्रसारण			४०००

- एफ. एम. रेडियो प्रसारण			४०००
- एफ.एम. रेडियो (सामुदायिक)			३०००
- पुल हाउस (इस्नुकर)			१०००
- ट्रान्सपोर्ट सेवा			२०००
- ठेका भाडा			५००
- माटाका भाडा			५००
- मादल			५००
- डाला नाडला पसल			५००
- दाना तथा आलु प्याज थोक विक्रि पसल			२०००
- सोलार पावर सप्लायर			२५००
- खेलौना तथा उपहार सामग्री पसल(ठुलो)			२०००
- खेलौना तथा उपहार सामग्री पसल(सानो)			१०००
- चस्मा मर्मत तथा विक्रि केन्द्र			१०००
- मदिराजन्य पसल			२०००
- पेपर हेण्डीक्राफ्ट सम्बन्धी पसल			१०००
- जडिवुटि पसल			५००
-पाँच वा सोभन्दा वढि व्यवशाय रहेको प्रा.लि.			५०००
-अन्य विभिन्न प्रकारका प्रा.लि.			३५००
-दुईदेखि ४ वटा व्यवशाय रहेको प्रा.लि.			४०००
-फ्याक्स तथा प्रिण्टर सेवा			१५००
-प्लाष्टिक मेच कुर्चि पसल			१०००
- प्लाष्टिक अन्य पसल			१०००
- चाउमिन उद्योग			५००
- मिनरल वाटर उद्योग			४०००
- मिनरल वाटर होलसेल पसल			२०००
- पाटी प्यालेस			५०००
- आल्मुनियम उद्योग			४०००
- अन्य पसल			५००

३. सवारी साधन कर :-

सि.नं	सवारी साधन किसिम	नियमावली अनुसार		आ.व. २०७३/७४ को करका दरहरु (रु.)
		न्यूनतम	अधिकतम	
१	- बस ट्रक लहरी र अन्य हेभी गाडी	१,०००.००	३,०००.००	७००
२	- भाडाका कार जीप भ्यान र ट्याक्टर	२००.००	५००.००	३००
३	- भाडाका टेम्पो पावर टेलर	१००.००	३००.००	३००
४	- भाडाका मिनीबस , मिनीट्रक	५००.००	९,००.००	५००
५	- नीजि, कार तथा टेम्पो, मिनी बस, ट्रक	१००.००	३००.००	३००
६	- स्कुटर, मोटरसाइकल तथा अन्य सवारी	५०.००	२००.००	१००
७	- ठेला गाडा तथा रिक्सा	१५.००	२५.००	२५
८	- दर्ता तथा संचालन इजाजत दस्तुर न.पा.मा ठेला रेक्सा टांगा दर्ता गरी नम्बर दिए वापत	१५.००	५०.००	५०

४. मनोरञ्जन कर :-

सि.नं	मनोरञ्जनका साधन	नियमावली अनुसार		आ.व. २०७३/७४ को प्रस्तावित करका दरहरु (रु.)
		न्यूनतम	अधिकतम	
१	- सिनेमा हल, भिडीयो हल, सांस्कृतिक प्रदर्शन स्थल, थियटर संगीत तथा मनोरञ्जन प्रदर्शन स्थलको प्रवेश शुल्कमा	२	५	३
२	- जादु सर्कस, चटक आदीमा प्रतिदिन	२००.००	५००.००	५००.००

५. व्यवसायीक भिडीयो कर :-

सि.नं.	भिडीयो	नियमावली अनुसार		आ.व. २०७३/७४ को प्रस्तावित करका दरहरु (रु.)
		न्यूनतम	अधिकतम	
१	- प्रति भिडीयो	२००.००	५००.००	५००.००

६. मुल्यांकन सेवा शुल्क :-

सम्पत्ति मुल्यांकन तथा आयश्रोत प्रमाणितमा स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावलि २०५६ बमोजिम निम्नानुसारको सेवा शुल्क लगाईनेछ । पहिलो पटक मुल्यांकन गर्दा नियमावली अनुसार मुल्यांकन शुल्क लाग्ने र सोही आ.व.मा सोहि व्यक्तिबाट सोहि विवरण बमोजिम उल्लेखित मुल्यांकन पुनः प्रमाणितको सिफारिस माग भई आएमा पहिलो पटक मुल्यांकन गर्दा शुरुमा लागेको सेवा शुल्कको

२५%, दोश्रो पटक ५०%, तेश्रो पटक ७५% र चौथो पटक १००% सेवा शुल्क लाग्ने छ। सम्पत्ति मुल्यांकन तथा आयश्रोत प्रमाणित शुल्क लिइसकेपछि थप सिफारिश दस्तुर लाग्ने छैन।

सि.नं.	मुल्यांकन	नियमावली अनुसार		आ.व. २०७३/७४ को प्रस्तावित करका दरहरु (रु.)	कैफियत
		न्यूनतम	अधिकतम		
१	- सम्पत्ती मुल्यांकन प्रति हजार रुपैयाको	-	१	०.७५	रु.१ करोड सम्म प्रमाणित गर्दा
२	- आयश्रोत प्रमाणित प्रति हजार रुपैयाको	-	१	०.७५	रु.१ करोड सम्म प्रमाणित गर्दा
३	सम्पत्ति/आयश्रोत प्रमाणित प्रति हजार रुपैयाको	-	१	०.५०	रु. १ करोड भन्दा माथिको लागि (थप)

७. सिफारिस दस्तुर :-

सि. नं.	सिफारिसको विवरण	आ.व. २०७३/७४ को करका दरहरु (रु.)
१	वर्षाजको नागरिकता सिफारिस (निवेदन दस्तुर रु २० सहित)	७०
२	जन्मको आधारमा गरिने नागरिकता सिफारिस " "	७०
३	नेपाली पुरुषसंग विवाह गर्ने विदेशि महिलाको नागरिकता सिफारिस	५००
४	नागरिकताको प्रतिलिपि सिफारिस	१००
५	नागरिकताको संशोधन सिफारिस	१५०
६	नाता प्रमाणित (निवेदन दस्तुर सहित)	२००
७	विद्युत सिफारिस	२००
८	श्री फेजको विद्युत सिफारिस	५००
९	नाम संशोधन, नाम छुट तथा दुई नाम सिफारिस	२००
१०	जन्म मिति प्रमाणित	१५०
११	स्थाई वा अस्थाई बसोबास सम्बन्धी सिफारिस	१५०
१२	नाम थर जन्ममिति संशोधन सिफारिस	१५०
१३	घरजग्गा नामसारी सिफारिस	२००
१४	सम्बन्ध विच्छेद भएको सिफारिश	५००
१५	फुकुवा सिफारिस	२००
१६	पेन्सन कार्ड वा सो सम्बन्धी अन्य सिफारिस	२००
१७	हकवाला संरक्षण सिफारिस	१५०
१८	नक्कल प्रमाणित दस्तुर (मालपोत रसिद समेत)	५०
१९	व्यवसाय दर्ता प्रमाण पत्रको नक्कल प्रति	२००

२०	व्यवसाय दर्ता लगत कट्टाको सिफारिस	३००
२१	घरनक्सा नामसारी	५००
२२	घर निर्माण सम्पन्न सिफारिस (आर.सि.सि.)	१०००
२३	घर निर्माण सम्पन्न सिफारिस (कच्ची घर)	२००
२४	नीजि क्षेत्रका रुख कटान सिफारिस	५००
२५	मिलापत्र दस्तुर	१००
२६	नावालक सिफारिस	१००
२७	घटना दर्ता जन्म मृत्यु, विवाह जस्ता सिफारिस	१५०
२८	विभिन्न दलित,जन जाती तथा थर प्रमाणित	१५०
२९	कर किलियर सिफारिस नेपाली	३००
३०	पारिवारिक विवरण	३००
३१	खानेपानी सम्बन्धि सिफारिस	२००
३२	उद्योग सिफारिस	
	(क) साना	५००
	(ख) मझौला	१०००
	(ग) ठूला	१५००
३३	निजी विद्यालय संचालन तथा कक्षा थप अनुमतिको सिफारिस	
	(क) पुर्व प्रा.वि.	१०००
	(ख) प्रा.वि.	१०००
	(ग) नि.मा.वि.	१५००
	(घ) मा.वि.	१६००
	(ङ) उच्च मा.वि.(११ र १२)	१७००
	(च) स्नातक तह	२०००
३४	वैदेशिक प्रयोजनका लागि अंग्रेजी भाषामा गरिने सबै प्रकारका सिफारिस	५००
३५	चारकिल्ला प्रमाणित साविक शिवालय गा.वि.स. र राजमार्ग क्षेत्र	५००
	चारकिल्ला प्रमाणित साविक शिवालय गा.वि.स. र राजमार्ग वाहेक	३००
३६	पोखरा वागलुङ सडकको दाया वाया र सबै बजार क्षेत्र र मालढुङा वेनी सडकको कुश्मा न.पा.को दाया वायां सिमाना : राजमार्गको क्षेत्रमा घरबाटो सिफारिस प्रति सिफारिस ।	५००
	माथि उल्लेख भए वाहेकका सबै ग्रामीण सडक संग जोडिएका क्षेत्रको घरबाटो सिफारिस प्रति सिफारिस	३००
३७	ग्रामीण क्षेत्रका अन्य घरबाटो सिफारिस प्रति सिफारिस	३००
३८	संस्था दर्ता सिफारिस	५००

३९	घर ढलान गर्दा बाटो प्रयोग सम्बन्धी शिफारिस	५००
४०	वडा मुचुल्का दस्तुर	१००
४१	विद्युत थ्रिफेज सिफारिस	६००
४२	माथि उल्लेखित बाहेकका सबै किसिमका सिफारिसहरुमा	३००
४३	सामान्य सिफारिस	५०
४४	समुह दर्ता सिफारिस	३००
४५	समुह नविकरण सिफारिस	१५०
४६	संस्था नविकरण सिफारिस	३००

नोट :- नगर क्षेत्र भित्रका अपाङ्गता भएकाहरुको परिचय-पत्र सम्बन्धी, आर्थिक अवस्था कमजोर भई निःशुल्क उपचार सम्बन्धि सिफारिस तथा प्राकृतिक प्रकोप सम्बन्धी शिफारिसहरुमा शिफारिस दस्तुर छुट दिन सकिने छ । माथि उल्लेखित सिफारिस दस्तुर एवं करका दरहरुमा कुनै छुटन गएको सम्बन्धमा नगरवोर्डले आवश्यक निर्णय गर्न सक्नेछ ।

द. व्यक्तिगत घटना दर्ता

व्यक्तिगत घटना दर्ता ऐन २०३३ र नियमावलि २०३४ वमोजिम नगर क्षेत्र भित्रका व्यक्तिगत घटना दर्तावाट आउने राजश्व स्थानीय निकायले आफै प्रयोग गर्न सकिने गरि भएको हालैको व्यवस्था वमोजिम आगामी आ.व. २०७३/०७४ मा व्यक्तिगत घटना दर्तावाट प्राप्त आयलाई नगरपालिकाको आन्तरिक आयको रुपमा राख्ने गरि देहाय वमोजिमका घटना दर्तामा देहाय वमोजिमको रकम शुल्क लगाउने निर्णय गरियो ।

१. जन्म दर्ता रु. ५०१-
२. मृत्यु दर्ता रु. ५०१-
३. विवाह दर्ता रु. ५०१-
४. वसाई सरि आउने रु. ५०१-
५. वसाई सरि जाने रु. ५०१-
६. प्रतिलिपि सबै घटनाको रु. १००१-
७. सम्बन्ध विच्छेदको रु. ५०१-

पुनश्च : घटना घटेको ३५ दिन भित्र कुनै शुल्क लाग्ने छैन ।

९. बहाल कर :-

सि. नं.	विवरण	नियमावली अनुसार		आ.व. २०७३/७४ को प्रस्तावित करका दरहरु
		न्यूनतम	अधिकतम	
१	-नगर क्षेत्र भित्रको घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम टहरा, सेड, (छप्पर) काराखाना जग्गा वा पोखरी पुरै वा आंसीक रुपमा बहालमा दिएकोमा सम्बन्धित धनीबाट बहाल रकमको	१	२	१ प्र.
२	-आफ्नो क्षेत्रमा आफुले निर्माण वा रेखदेख वा संचालन गरेको हाट बजार वा सार्वजनिक स्थल ऐलानी जग्गा वा बाटोको छेउमा अस्थायी पसल थाप्न दिए वापत प्रति वर्गफिट मासिक (सिजन अनुसारको हकमा)	२	२०	१०
३	-आफ्नो क्षेत्रमा आफुले निर्माण वा रेखदेख वा संचालन गरेको हाट बजार वा सार्वजनिक स्थल ऐलानी जग्गा वा बाटोको छेउमा अस्थायी पसल थाप्न दिए वापत प्रति वर्गफिट मासिक (नियमितका लागी)	२	२०	२

१०. विज्ञापन कर :-

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐनको दफा १४३ अनुसार देहाय बमोजिम विज्ञापन करको दर कायम गरिएको

कुश्मा नगर क्षेत्र भित्र राखिने विभिन्न व्यापारीक विज्ञापन बोर्डहरुमा प्रति स्क्वायर फिट रु. ५० विज्ञापन कर लगाउने निर्णय गरियो ।

सि.नं.	विवरण	चालु आ.व. ०७१।०७२ का लागि निर्धारित		चालु आ.व. २०७२/७३ का लागि निर्धारित	
		नीजि स्थल	सार्वजनिक स्थल	नीजि स्थल	सार्वजनिक स्थल
१	पोखरा बागलुङ राजमार्ग छेउछाउ प्रति वर्ग फिट	२०.००	५०.००	२०.००	५०.००
२	बजार क्षेत्रका शाखा सडकहरुमा प्रति वर्ग फिट	२०.००	४०.००	२०.००	४०.००

३. व्यवसायिक व्यानर प्रति हप्ता रु. २००.००

४. व्यवसायिक प्रचार प्रसार गाडीबाट माइकिङ प्रतिदिन रु. २००.००

५. व्यवसायिक प्रचार प्रसार रिक्साबाट माइकिङ रु. १००.००

माथि वर्गिकरण गरिए वमोजिम प्रचार बोर्ड राख्न स्विकृति दिंदा बोर्ड राख्न खोजिएको स्थल सार्वजनिक भएमा वा सडक मापदण्ड भित्र पर्ने भएमा सार्वजनिक र सो जग्गा नीजि भएमा वा सडक मापदण्ड भित्र नपर्ने भएमा नीजि मानी सोहि वमोजिम कर दस्तुर लगाईनेछ

११. छाडा पशु पक्षी नियन्त्रण सम्बन्धमा

- १) गाई, गोरु, सुँगुर तथा बुँगुरको प्रति दिन प्रति गोटा रु. २००
- २) हाँस कुखुरा प्रति दिन प्रति गोटा रु. ५०

१२. पटके व्यवसाय कर :-

यस न.पा. क्षेत्र भित्र विक्री वितरणको लागि ल्याउने र घुम्ति पसल राख्ने देहायका व्यवसायका लागि निम्नानुसारका दरले पटके व्यवसाय कर लगाउने ।

- १) भैसी, रांगा प्रति गोटा प्रति पटक रु. १०० ।-
- २) खसी, बोका प्रति गोटा प्रति पटक रु. २०।-
- ३) हांस कुखुरा (चल्ला बाहेक) प्रति गोटा प्रति पटक रु. १ ।-
- ४) घुम्ति व्यवसाय (फेन्सी) रु. २०।-
- ५) घुम्ति व्यवसाय (अन्य) रु. २०।-

१३. पटके सवारी पाकिङ्ग :-

- १) नीजि तथा भाडाका ट्रक, बस प्रति पटक रु. ३०।-
- २) नीजि तथा भाडाका मिनि बस ट्रक प्रति पटक रु. २०।-
- ३) नीजि तथा भाडाका ट्याक्टर ट्याम्पो जिप, ट्याक्सी आदी को प्रति पटक रु. १५।-
- ४) मोटरसाईकल, स्कुटर जस्ता सवारी साधन प्रति पटक रु. १०।-

१४. एकीकृत सम्पत्ति कर

आगामी आ.व. वाट लागु गर्ने गरी गृहकार्य गरिने छ ।

एकीकृत सम्पत्तीकर नलगाए सम्म देहाय वमोजिम मालपोत घरजग्गाकर लगाइने छ ।

१. पोखरा वाग्लुङ राजमार्ग क्षेत्र र साविक शिवालय गा.वि.स. को हकमा १० रोपनी सम्म रु. १००।- र १० रोपनी भन्दा माथि प्रति रोपनी रु. १५ ।-
२. अन्य हकमा १५ रोपनी सम्म रु. ५०।- र त्यसभन्दा माथि रु. ५।- का दरले लाग्ने
३. घरजग्गा कर (कच्ची) - रु.५०।- देखि रु.१००।- सम्म
  - पक्की एकतले - रु.३००।-
  - दुई तले - रु.५००।-
  - तिन तले - रु.७००।-
  - सो भन्दा माथि - रु.१०००।-

स्थानिय स्वायत्त शासन ऐन नियमावलीको अनुसूची १२ .(नियम १४४ को उपनियम (१) संग सम्बन्धित) अनुसार एकीकृत सम्पत्ति करको न्यूनतम दररेट कायम गर्दा नगरवोर्डको निर्णयबमोजिम गर्ने निर्णय गरियो ।

१५. सडक मर्मत शुल्क :-

क) यस न.पा. क्षेत्रभित्र नया व्यक्तिगत धारा जडान गर्दा वा मर्मत गर्दा र ड्रेनको निकास वा अन्य कुनै कारणले सडक खाडल पार्नु पर्ने वा सडक काट्नु पर्ने भएमा त्यस्तो कार्य समाप्त भएपछि सो फुटाइएको वा काटीएको सडकलाई पुर्व अवस्थामा ल्याउन सो कार्य गर्ने व्यक्तिबाट निम्नानुसारका दरले मर्मत शुल्क लिई सडक काट्ने अनुमति दिईनेछ । तर खानेपानीको लागि नयाँ धारा जडान र अत्यावश्यकिय ढल निकास गर्नुपर्ने अवस्था बाहेक अन्य अवस्थामा पिच सडक काट्ने अनुमति दिईने छैन ।

१. सडकको पिच काट्नु पर्ने भएमा रु १,५००/- एक हजार पाँच सय मात्र ।

२. पिच सडक भएतापनि उक्त पिच सडकको पिच काट्न वा फुटाउन नपर्ने भएमा रु १०००/- एक हजार मात्र ।

३. जिर्ण अवस्थामा रहेका पिच सडक काट्न पर्ने वा फुटाउन पर्ने भएमा रु.१०००/- एक हजार ।

४. ग्राभेल बाटो फुटाउन वा काट्न पर्ने भएमा रु १०००/- एक हजार ।

५. कच्चि बाटो, गोरेटो बाटो, अन्य जग्गामा खन्नु वा काट्नु परेमा रु ४००/- चार सय ।

६. खानेपानी धारा जडानको जडान कार्य समाप्त भएपछि अनिवार्य रुपमा च्याम्बर निर्माण गर्नुपर्ने ।

१६. नक्सापास दस्तुर :-

यस न.पा. क्षेत्र भित्र निर्माण हुने आधुनिक घरहरुको लागि निम्नानुसारको नक्सापास दस्तुर वापत निम्नानुसारका लाग्नेछ ।

१. नक्सापास निवेदन फारामको रु ५००/- पाँच सय रुपैया ।

२. वेसमेन्ट(लिनथ एरिया), भुईँ तलामा प्रति वर्ग फिट रु ५१- पाँच ।

३. पहिलो तलामा प्रति वर्ग फिट रु ६१- छ ।

४. दोस्रो, तेस्रो र चौथो र सो भन्दा माथि तलामा प्रति वर्ग फिट रु ८१- आठ ।

५. नक्सा नियमित को सन्दर्भमा निवेदन फारामको रु.५००/-, वेसमेन्ट(लिनथ एरिया), भुईँ तलामा प्रति वर्ग फिट रु ३१- तिन । पहिलो तलामा प्रति वर्ग फिट रु ४१- चार । दोस्रो, तेस्रो र चौथो र सो भन्दा माथि तलामा प्रति वर्ग फिट रु ६१- छ ।

६. बजार क्षेत्रमा निर्माण हुने पर्खालको प्रति वर्ग फिट रु. ५० पचास पैसा ।

७. अस्थायी छाप्रो निर्माण गर्दा अस्थाई नक्सा पेश गर्नु पर्ने साथै ५०० वर्ग फिटसम्मका छाप्रोको लागि निर्माण दस्तुर रु २५००/- दुई हजार पाँच सय लगाउने र ५०० वर्ग फिट भन्दा बढी वर्ग फिट भएका छाप्रोको ५०० वर्ग फिट भन्दा बढी हुन आउने प्रति वर्ग फिट रु ३.०० तीन रुपैयाका दरले लिने । कुनै कित्तामा एक भन्दा बढी छाप्रो बनाउनु पर्ने भएमा सबै छाप्रोको नक्सा पेश गरी सोही बमोजिम दस्तुर लाग्नेछ ।

८. नगर क्षेत्रको ईलाकामा ढुंगा माटो, वा इट्टा, माटोको जोडाईमा निर्माण हुने घरहरूको हकमा पनि नगरपालिकाको अस्थाई निर्माण इजाजत लिनु पर्ने व्यवस्था गरि देहाय बमोजिमको निर्माण दस्तुर लाग्नेछ ।

(क) वजार क्षेत्रमा बन्ने घरहरूको रु ३०००१- तिन हजार ।

(ख) अन्य ग्रामिण सडक किनारामा बन्ने घरहरूको रु २०००१- दुई हजार मात्र ।

(ग) अन्य क्षेत्रमा बन्ने घरहरूको रु १५००१- एक हजार पाँच सय ।

९. पक्की घर निर्माण ईजाजत दिदा प्लिनथ एरिया १००० वर्ग फिट सम्म भएको घरमा रु.५,०००१-, सो भन्दा माथीको क्षेत्रफल भएको घरमा रु १०,०००१- र अस्थाई छाप्री निर्माण ईजाजत दिंदा रु २,०००१- धरौटी स्वरुप लिईने छ । नक्सापास ईजाजतका लागि निवेदन दर्तासंगै सो वापतको नक्सापास दस्तुर र धरौटी रकम बुझाउनु पर्नेछ । त्यस्तो धरौटी रकम, निर्माण कार्य सम्पन्न भएपछि निर्माण कार्यवाट उत्पन्न फोहोरको सरसफाई वापत २५ प्रतिशतले हुने रकम कट्टा गरी बाँकी रकम फिर्ता गरिने छ ।

१९. आ.व. २०७३/०७४ को घरजग्गा व्यवसाय कर २०७३ आश्विन मसान्त भित्र बुझाउने कर दाताहरूलाई करको दरमा १० प्रतिशत छुट दिईने छ । आ.व. २०७३/०७४ को कर सोही आ.व. भित्रमा नबुझाएमा १० प्रतिशत जरिवाना लाग्नेछ । आ.व. २०७३/०७४ भन्दा अधिका आ.व. को घरजग्गा तथा ब्यवसायको कर तिर्न बाँकी भएको खण्डमा आ.व. २०७२/०७३ को चैत महिनाको मसान्त भित्रमा बुझाउन आएमा जरिवाना रकम मिनाहा गरिनेछ ।

धन्यवाद ।